

Dr. Stadler Johanna – Péteri Attila

AZ MSZH NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGÉNEK FŐBB JELLEMZŐI 2009 MÁSODIK FELÉBEN

MAGYARORSZÁG KÉPVISELETE A SZELLEMI TULAJDON VILÁGSZERVEZETE (WIPO) KERETÉBEN FOLYÓ NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN

2009 második félévében a rendelkezésre álló anyagi források által lehetővé tett körben, ugyanakkor a legfontosabb szakmai célokat mégis teljesítve képviseltük hazánkat a WIPO különböző bizottságaiban, illetve meghatározó jelentőségű rendezvényein. Szakembereink kellő mértékű személyes részvételének biztosítása mellett a genfi magyar misszióra is fokozottan támaszkodtunk.

A nyári időszakban nem volt szünet a WIPO rendezvényei tekintetében. Ekkor került megrendezésre a WIPO Genetikai Forrásokkal, Hagyományos Tudással és Folklórral foglalkozó Kormányközi Bizottságának 14. ülése, a madridi rendszer fejlesztésével foglalkozó munkacsoport ülése, a „Szellemitulajdon-védelem és a globális kihívások” c. nemzetközi konferencia, valamint a Program- és Költségvetési Bizottság informális ülése.

Az őszi WIPO-események közül kiemelkedő jelentőségű a WIPO közgyűléseinek 47. sorozata, amelyen megválasztották a WIPO több vezető tisztségviselőjét. Szeptemberben tartotta soron következő ülését a Római Megállapodás Kormányközi Bizottsága, valamint a Program- és Költségvetési Bizottság. A szeptemberi események közül említést érdemel még a B+ csoport plenáris ülése és a nemzetközi IP-szimpozium.

Hivatalunk közvetítésével a VPOP Szellemi Tulajdon-védelmi Osztályának és a Fogyasztóvédelmi Hatóság Piacfelügyeleti Osztályának egy-egy munkatársa képviselte hazánkat az októberben, Szkopjében tartott nemzetközi szimpóziumon, amelynek témája a szellemitulajdon-védelmi jogok érvényesítése volt.

Biztosítottuk a képviseletet októberben az UPOV Tanácsa Adminisztratív és Jogi Bizottsága és Konzultatív Bizottsága szokásos őszi ülészakán.

Novemberben zajlott a Nizzai Unió munkacsoportjának ülése, illetve a Védjegyekkel, Mintákkal és Földrajzi Árujelzőkkel foglalkozó Állandó Bizottság soron következő ülése.

Decemberben tartotta soron következő ülését a Szerzői és Szomszédos Jogi Állandó Bizottság.

A Genfen kívüli WIPO-s események közül megemlíthető az ún. országmárkák és a szellemi tulajdon kapcsolatáról szóló, Prágában megrendezett interregionális szeminárium.

A madridi rendszer fejlesztésével foglalkozó munkacsoport ülése, Genf, július 7–10.

Az eseményen az MSZH részéről az Iparjogvédelmi Jogi Osztály osztályvezetője vett részt. Az ülésen a madridi rendszerben részes 36 szerződő fél (köztük az Európai Unió), megfigyelőként Brazília, Indonézia és a Benelux Szellemitulajdon-védelmi Hivatal, valamint tíz nemzetközi szakmai szervezet képviseltette magát. Az ülés elnökeként ismét *António Campinos* (Portugália) került megválasztásra.

Megnyitóbeszédében *Ernesto Rubio* elmondta, hogy Egyiptomnak a jegyzőkönyvhöz történő csatlakozásával a madridi rendszer jelenlegi 79 tagja közül immár csupán ötre vonatkozik kizárólag a megállapodás. Utalt arra, hogy bár – a gazdasági válság hatásaként – a 2009 első félévében benyújtott nemzetközi bejelentések száma 15%-os csökkenést mutatott, a megújítások tekintetében továbbra is 7%-os növekedés volt tapasztalható. Megemlítette, hogy 2009-ben megkezdődött a Nemzetközi Iroda ügyfélszolgálatának fejlesztését célzó projekt megvalósítása, amelynek eredményeként remélhetően a nemzeti hivatalokkal való kapcsolattartás jelenleg tapasztalható nehézségei is leküzdhetővé válnak.

Az ülésen sor került a nemzetközi bejelentés benyújtásának további nyelveivel kapcsolatos tanulmány vitájára is. A tanulmányban foglalt javaslat lényege, hogy – a közgyűlés felkérésében említett arab, kínai, orosz és portugál mellett – a nemzetközi bejelentést a jövőben holland, japán, német és olasz nyelven is be lehessen nyújtani. Miután világossá vált, hogy a javaslat szerinti lehetséges új nyelveket alkalmazó nemzeti hivatalok országai körében a javaslat jelenlegi formájában nem élvez támogatást, az *INTA*, a *GRUR* és a *CEIPI* összességként előadta, hogy bár a javaslat „mellékhatásai” kedvezőek lehetnek (az elektronizáció, illetve az árujegyzékekben alkalmazott kifejezések nemzetközi harmonizációja vélhetően nőne), a javaslat szerinti új eljárás praktikus megvalósíthatósága és a javaslat által a madridi rendszer bővítése, illetve egyszerűsítése terén elérhető eredmények egyaránt kérdésesnek tűnnek. Ennek alapján az ülés elnöke alternatív javaslatot tett, amely szerint a munkacsoport javasolja, hogy az előkészítő iratban foglalt elképzelések hatékonyságának tesztelésére kísérleti projekt vegye kezdetét a javaslatban érintett azon nemzeti hivatalokkal, amelyek nyitottak az ott körvonalazott változások iránt. E javaslatot a munkacsoport túlnyomó többsége támogatta.

A Nemzetközi Iroda és a nemzeti hivatalok közötti informális kapcsolattartó ülés

A Nemzetközi Iroda a nemzetközi védjegybejelentések intézése során át fog térni arra a rendszerre, hogy elbírálót a bejelentések intézése során felmerülő valamennyi feladat tekintetében kiképzí (multi-task teams). Az eddigi, fázisokra specializálódott ügyintézés helyett elsősorban a bejelentőkkel való kapcsolattartás során hatékonyabb az, ha az elbírálók bármely kérdésre felkészülten tudnak reagálni. Az átállás még nem valósult meg, teljes körű bevezetését ez év végére tervezik.

A nemzeti hivatalokkal való kapcsolattartás terén jelenleg tapasztalható hiányosságok orvoslására kilenc főből álló, tapasztalt elbírálókat tömörítő részleg létrehozását tervezik. Ez az ügyfélszolgálati csoport központosított e-mail postafiók és telefonvonal segítségével folyamatosan fogadja majd a beérkező kérdéseket és megkereséseket.

A Program- és Költségvetési Bizottság informális ülése, Genf, július 20–22.

Hivatalunkat az ülésen a Gazdálkodási Főosztály vezetője képviselte.

Az afrikai országcsoport képviselőjében Szenegál javasolta, hogy a jelenlegi tanácskozás eredményeinek megőrzése érdekében az ülés alakuljon át döntéshozó fórummá. Több ország – Dél-Afrika, India és mások – is támogatta a javaslatot, mivel az ülést az eredetileg tervezett formában hiábavalónak tartották, és pontosítani kívánták a jelenlévők elvégzendő feladatát, kompetenciáját, az ülés hatáskörét.

Közbenső pénzügyi helyzetjelentés 2008-ról

Az Egyesült Királyság és Franciaország küldöttsége – a beszámolóban szereplő számok dicsérete mellett – egyaránt hangsúlyozta, hogy a válság miatt a jövőben nem szabad bízni az elmúlt években látott kedvező tendenciák folytatódásában, a magas fedezeti szint fenntarthatóságában, és visszafogottságra hívtak fel a következő költségvetési ciklus számainak megalkotásánál. A titkárság válaszában visszaigazolta, hogy próbálnak, illetve próbáltak körültekintően gondolkodni a tervezés során.

Tevékenységi jelentés a programok 2008. évi végrehajtásáról

Az írásos előterjesztéshez a titkárságvezető hozzáfűzte, hogy az egy naptári évre, 2008-ra vonatkozik, tehát egy ciklus közepét és nem végleges állapotot tükröz.

A beszámolóhoz a tagállamok képviselői (Angola, Dél-Afrika, Egyesült Királyság, Egyiptom, India, Korea, Mexikó, Németország, Pakisztán, Spanyolország, Srí Lanka, Szenegál, Venezuela) általában támogató véleményt adtak egy-egy apróbb észrevétel megfogalmazása mellett.

A 2010–11-es biennium program- és költségvetési javaslatának tervezete

A titkárság a felvetett problémákra válaszolva elmondta, hogy a költségvetésen kívüli bevételi tételek mindig is jelen voltak a WIPO gazdálkodásában, és erre a pénzügyi szabályzat jogi alapot is teremt. Ebben a tagállami hozzájárulásokat felülről nem korlátozzák, a megadott kötelező szint növeléséről bárki szabadon dönthet.

Ezt követően az ülés menetrendjéről szóló tagállami indítványnak megfelelően a jelenlévők a programfejezetek egyesével történő megtárgyalásához kezdtek. A hozzászólók javarészt ugyanabból a körből, az ázsiai és az afrikai országok közül kerültek ki, dél-amerikai észrevétel kevesebb, európai pedig alig-alig hangzott el.

Az 1961. évi Római Egyezményt érintő Kormányközi Bizottság 20. rendes ülése és az audiovizuális előadásokról tartott informális WIPO-konzultáció, Genf, szeptember 7–9.

A bizottság ülése

Az ülésen 9 bizottsági tagállam (Belgium, Egyesült Királyság, Franciaország, Japán, Kolumbia, Lengyelország, Magyarország, Mexikó, Németország), az egyezmény 13 szerződő, ugyanakkor nem bizottsági tag szerződő állama, továbbá megfigyelőként az Európai Bizottság, három kormányközi, valamint négy nem kormányzati szervezet képviseltette magát. Az ülésen az MSZH részéről a Szerzői Jogi Osztály osztályvezető-helyettese vett részt.

A titkárság aktualizálta a Római Egyezmény szerződő államainak számát, valamint tájékoztatást adott azokról az államokról, amelyek az egyezménynek nem tagjai, de részesei más szerzői és szomszédos jogi egyezménynek a 24. cikk alapján, úgyszintén további három nemzetközi egyezmény (a hangfelvételek előállítóinak védelmére, hangfelvételeik engedély nélküli sokszorosítása ellen Genfben, 1971-ben létrejött egyezmény, a műhold útján továbbított műsorhordozó jelek elosztására vonatkozó, 1974-ben aláírt brüsszeli egyezmény és a WIPO Előadásokról és Hangfelvételekről szóló Szerződése) tagságáról.

A WIPO titkárságának képviselője összefoglalójában áttekintette az audiovizuális előadóművészi teljesítmények, valamint a műsorsugárzó szervezetek védelmét érintő nemzetközi szerződések előkészítésével összefüggő folyamatokat.

Informális WIPO-konzultáció az audiovizuális előadásokról

Az ülésen főként a szakmai szervezetek szólaltak fel. Az előadóművészek és a zenészek nemzetközi szövetségei (*FIA és FIM*) közös hozzászólást tettek. Álláspontjuk szerint a tervezett szöveg elfogadható kompromisszum lenne. A filmes szakmai szövetség (*FIAPF*) azt jelezte, hogy nyitott a megoldásokra, de szerintük a nemzeti megoldásokat kell tiszteletben tartani. Az európai előadóművészek „ernyőszervezete”, az *AEPO-ARTIS* kifejtette, hogy a reális megoldásokban érdekelt, és támogatja a téma újbóli megnyitását. A svéd soros EU-elnökség a 27 tagállam nevében tett hozzászólásában kifejezte nyitottságát a szerződés megkötésére, ezért aktívan és konstruktívan kíván részt venni a munkafolyamatban. Amerikai részről is pozitív tartalmú hozzászólás hangzott el a munka folytatását illetően. Az ülés informális volt, jelentés nem készült róla, mindazonáltal összefoglalót készítenek a soron következő WIPO-közgyűlés részére.

A Program- és Költségvetési Bizottság 14. ülése, Genf, szeptember 14–16.

A hivatal részéről az ülésen a Gazdálkodási Főosztály vezetője vett részt.

A megnyitón *Francis Gurry*, a WIPO főigazgatója kiemelte, hogy a 2011–12-es költségvetés mostani verziójának főösszegét a felelős gazdálkodás (*prudencia*) jegyében 1,6%-kal csökkentették a nyáron előterjesztetthez képest, valamint hogy a költségvetés új verziója egy

új, 30. programfejezettel gazdagodott, amelyet – a tagállamok szorgalmazására – a kkv-k támogatására hoztak létre 4,5 millió CHF összeggel. A főigazgató fontosnak ítélte a (külső) könyvvizsgáló megválasztási folyamatának témáját, mint ahogy az új konferenciaterem és a biztonsági kérdések ügyét is.

A 2008. évi pénzügyi helyzetjelentést ismertetve a WIPO kontrollingvezetője, *Philippe Favatier* a számokat megfelelőnek ítélte. Érdemi ellenvetés híján az ülés a jelentést és a helyzetértékelést elfogadta.

A 2008-as program-előrehaladási jelentést az ülés szintén elfogadta a néhány technikai és érdemi hiányosságra – az előterjesztések spanyol nyelvű elérhetőségére, illetve a korábbi tagállami észrevételek hiányára – tett tagállami megjegyzések mellett.

A 2011–12-es költségvetési dokumentum fontosabb, a tagállamok által jóváhagyott változtatásai a korábbi előterjesztésekhez képest a következők:

- a „Szabadalom” programfejezetből 3,2 millió CHF kerül át az „IP és globális kihívások” fejezethez innováció- és technológiatranszfer címén;

- a „Fejlődő országok” fejezetéből különítették el a kkv-k számára létrehozott program 4,5 millióját;

- a „Nemzetközi rendszerek” fejezetből 0,4 milliót helyeznek át a WIPO-akadémiához; és végül

- a fel nem osztott tételekből 2,2 millió CHF-et szánnak a *CDIP* bizottság 2009. áprilisi döntéseinek végrehajtására.

A könyvvizsgáló-választás folyamata, szabályai is ismertetésre kerültek. Érdemi ellenvetés nem hangzott el, az előterjesztést a bizottság támogatta.

Ezután a WIPO Auditbizottságának elnöke és annak helyettese tartott beszámolót, amelyben a *PBC* elé terjesztett valamennyi napirendről, témaköréről véleményt mondtak.

A szellemi tulajdon-védelmi hivatalok szimpóziuma, Genf, szeptember 17–18.

Az eseményen hivatalunkat a jogi elnökhelyettes képviselte.

A szimpóziumot és az első plenáris ülést *Francis Gurry*, a WIPO főigazgatója nyitotta meg. Beszédében utalt arra, hogy a szimpóziumot rendszeres, évenként ismétlődő rendezvénné kívánják tenni. Évente más és más témát kívánnak a szimpózium középpontjába állítani; 2009-ben a szellemi tulajdon „globális infrastruktúrája” lett a tanácskozás vezérmotívuma. Ennek magyarázata – a főigazgató szerint –, hogy a szellemi tulajdonért felelős hivatalok előtt álló kihívások leginkább e téren jelentkeznek és válaszolhatók meg. E kihívások: az információs technológia fejlődése, a globalizáció és a pénzügyi válság. Ez utóbbi az iparjogvédelmi bejelentések számában is enyhe – és feltehetően átmeneti – visszaesést okozott. *Alison Brimelow*, az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) elnöke nyitóelőadásában hangsúlyozta: a pénzügyi-gazdasági válság a szabadalmi rendszert kevésbé rázza meg, mivel az innovációban és a szabadalmazásban a vállalkozások továbbra is fontos kitörési pontot látnak. Mind-

azonáltal tapasztalható, hogy a vállalatok költségérzékenysége fokozódott. Hasonlóképpen lényeges számukra a jogbiztonság, amit viszont aláás a halmozódó ügyhátralék és a hosszú átfutási idő. Ezért elengedhetetlen, hogy megfelelő munkamegosztási modelleket találjanak az érintett hivatalok közötti együttműködésre. Az előrelépés lehetséges irányaként jelölte meg továbbá a szabadalmazhatósági követelmények következetes alkalmazását (*raising the bar*) és a beérkező bejelentések minőségének javítását.

Shri P. H. Kurian, az indiai iparjogvédelmi hatóság vezetője bemutatta országának szellemi tulajdon-védelmi rendszerét, e rendszer fejlődését (a TRIPS-megállapodás végrehajtása fényében), valamint a hivataluk modernizálására irányuló programot és annak első eredményeit. *Lois Boland*, a USPTO igazgatója legfontosabb stratégiai célkitűzésükként az ügyhátralék és az átfutási idő radikális csökkentését jelölte meg. Ebben azonban differenciált megközelítést alkalmaznak, mivel egyes bejelentők – bizonyos technikai területeken – nem feltétlenül érdekeltek az átfutási idő lerövidítésében. *Koichi Minami*, a japán hivatal helyettes vezetője a munkamegosztás (*work sharing*) témájára összpontosított. Az ezt célzó projektek közül kiemelte az „IP 5” programjait (*10 foundation projects*) és a PPH-t.

A szimpózium a plenáris ülést követően tematikus munkacsoportokban folytatta a tanácskozást. A szellemi tulajdonért felelős hatóságok pénzügyi-költségvetési modelljeivel és az iparjogvédelmi statisztikával foglalkozó munkacsoportülésein egyetértés volt abban, hogy a hivataloknak költséghatékony működésre kell törekedniük, és az iparjogvédelmi eljárások díjait (ideértve a fenntartási díjakat) is alapvetően a hivatalok, illetve az iparjogvédelmi infrastruktúra működtetésére, illetve fejlesztésére kell felhasználni – függetlenül attól, hogy az adott hatóság milyen modell szerint, milyen szabályozási és költségvetési környezetben működik.

A PCT jövőjével foglalkozó munkacsoport ülésén a USPTO képviselője megdöbbenően kevés érdemi mondanivalóval szolgált: megerősítette, hogy a PCT a nemzetközi szabadalmi munkamegosztás fontos eszköze, illetve hogy a PPH és a PCT „összeboronálható”. Hangsúlyozta továbbá azt is, hogy jelenleg nem a PCT átfogó reformja látszik szükségesnek, hanem csupán bizonyos mértékű „*fine-tuning*” volna időszerű. *Wim van der Eijk*, az ESZH elnökhelyettese az ESZH és az ESZSZ álláspontját ismertette a PCT jövőjét illetően, összhangban az ESZSZ Igazgatótanácsában és a Szabadalmi Jogi Bizottságban lefolytatott eszmecsere eredményeivel.

A védjegy- és mintaoltalmi lajstromozási eljárásokkal foglalkozó munkacsoport ülését *António Campinos*, a portugál hivatal (INPI) elnökének előadása nyitotta meg. Az INPI főbb törekvéseit és eredményeit a következőkben jelölte meg: a szabályozás és az eljárások egyszerűsítése, az elektronikus ügyintézés kiterjesztése, gyorsítás és költségcsökkentés.

A vitarendezési eljárásokkal foglalkozó munkacsoportban – főként *Peter Back*, az angol hivatalból érkezett előadó prezentációja nyomán – egyetértés volt arról, hogy a „hagyományos” bírósági eljáráshoz, a peresedéshez képest a mediáció a következő előnyöket kínál

hatja: jobban figyelembe veszi a felek érdekeit, bizalmas jellegű, a felek uralma alatt áll és kevésbé kötött a rendje, olcsóbb és gyorsabb.

A szimpózium második – záró – plenáris ülését a globális iparjogvédelmi (leginkább szabadalmi) együttműködés jövőjének szentelték. Mind az ausztrál, mind a kínai hivatal vezetője – meglehetősen általános szinten maradó előadásban – szorgalmazta a meglévők mellett új együttműködési formák kikísérletezését.

A szabadalmi jogi harmonizációval foglalkozó B+ csoport ülése, Genf, szeptember 21.

Az ülésen a jogi elnökhelyettes képviselte az MSZH-t.

A napirend elfogadását követően a plenáris ülés meghallgatta és tudomásul vette az első munkacsoport (WG1) elnökének jelentését a munkacsoport 2009. márciusi – munkamegosztási kezdeményezéseket elemző – üléséről. A WG1 elnöke összefoglalójában a márciusi munkacsoportülést eredményesnek és hasznosnak minősítette; úgy látta, hogy hozzájárult a szabadalmi munkamegosztási kezdeményezések jobb, teljes körű, kölcsönös megértéséhez.

A PCT reformjával foglalkozó napirendi pont vitáját az EU elnökségét adó Svédországnak az EU tagállamai nevében tett nyilatkozata nyitotta meg. Az EU-n belül korábban egyeztetett nyilatkozat arra irányult, hogy a B+ csoport tűzze napirendjére a PCT reformját a WIPO ún. útvonalterve (*roadmap*) alapján. Az ESZH képviselője az Európai Szabadalmi Szervezetben (az ESZSZ-ben) lefolytatott konzultációk eredményét összegezte, és bemutatta a B+ csoport plenáris ülésére benyújtott előterjesztésüket. Az USA képviselője azt firtatta: milyen többletet várunk a B+ csoportban történő megvitatástól ahhoz képest, hogy a PCT-reform mind a WIPO-ban, mind a trilaterális (és „IP 5”-) együttműködés keretében számos fórum napirendjén szerepel már ma is. Az Egyesült Királyság kiállt az EU pozíciója mellett, főként azzal érvelve, hogy a PCT-reform megvitatása egyenes folytatása volna a munkamegosztásról a B+ csoportban tartott korábbi eszmecseréknek. A plenáris ülés levezető elnöke a következő kompromisszumos javaslatot terjesztette elő: a PCT-ből a nemzeti hatóságokra tartozó feladatokkal a B+ csoport foglalkozna, a nemzetközi hatóságok teendőiről viszont e hatóságok fórumán (a MIA-ban) folytatnának továbbra is eszmecserét. Ez az elképzelés némi értetlenséget váltott ki a delegációkból, és informális egyeztetést igényelt a tisztázása. A magyar részről is támogatott európai pozíció (BE, CH, FR, DE, SE, FL, UK, BG) az volt, hogy nem érdemes előre leszűkíteni a B+ csoportban megtárgyalandó témákat, és a javasolt – mesterséges – szeparációnak kevésbé volna gyakorlati haszna.

Az elnök rezüméje szerint a B+ csoport hozzáfoghat azoknak a kérdéseknek az azonosításához és – esetleg – megoldásához, amelyek a PCT működésének javításával kapcsolatosak. Ebben a rendszer használóinak igényeit is hangsúlyosan figyelembe kell venni, illetve a WIPO és az ESZH témalistáiból kell kiindulni.

A plenáris ülés köszönettel nyugtázta a szabadalmi munkamegosztás előmozdítására irányuló ún. vancouveri kezdeményezésről (amelyet Ausztrália, az Egyesült Királyság és Kanada hivatala bocsátott útjára) adott kiegészítő tájékoztatást.

A WIPO-tagállamok közgyűléseinek negyvenhetedik ülésorozata, Genf, szeptember 22–október 1.

Az ülésorozaton hivatalunk képviselőjében az elnök, a jogi elnökhelyettes és az Iparjogvédelmi Jogi Osztály jogi ügyintézője vett részt.

Az ülésorozat főbb eseményeinek rövid összefoglalása az alábbiakban olvasható.

A tisztségviselők megválasztása

A küldöttek megválasztották az Általános Közgyűlés, a WIPO-konferencia, valamint az egyes uniók közgyűléseinek tisztségviselőit. A következő két évben az Általános Közgyűlés elnöki tisztét *Alberto J. Dumont* (Argentína), a WIPO-konferencia elnöki tisztét *Mohamed Abderraouf Bdioui* (Tunézia) tölti be. *Dr. Bendzsel Miklóst* a Szabadalmi Együttműködési Szerződés (PCT) Uniója Közgyűlésének alelnökévé választották.

A főigazgató jelentése

A WIPO főigazgatója, *Francis Gurry* beszámolt a kinevezése óta eltelt egy év fejleményeiről. Jelentésében kitért a jelenleg zajló építkezési projektekre, amelyet a WIPO szervezeti megújulásának egyik fontos elemeként értékel. A belső, szervezeti megújulást a WIPO a *Strategic Realignment Program* (Stratégiai Átszervezési Program) mentén kívánja megvalósítani. Az elmúlt egy évben a program számos elemének megvalósítása indult meg, így például a munkaszerződések felülvizsgálata (az egyenlő munkáért egyenlő bér elve alapján), a személyzeti szabályzat teljes felülvizsgálata, vagy az etikai kódex kidolgozása. A főigazgató a WIPO tevékenységének középpontjába a szolgáltatói funkciót kívánja helyezni, a teljes személyzeti állomány bevonásával és érdekeltté tételével. A főigazgató kitért a pénzügyi-gazdasági válságra is, amely a nemzetközi szellemi tulajdon-védelmi struktúra működésén is nyomot hagyott. A WIPO célja, hogy a válság ellenére pozitív mérleggel zárja a 2009 decemberében véget érő bienniumot. A főigazgató rámutatott, hogy a következő két évben a bevételek 1,6%-os csökkenésével kell számolni. Alapvető feladatként értékelte a fejlődő és a legkevésbé fejlett országok tudásalapú gazdaságban való részvételi lehetőségeinek megteremtését, erősítését. Kiemelte, hogy a WIPO-nak a normaalkotásban is lépést kell tartania a technológiai fejlődés ütemével. A jogszabályalkotás terén a két legfontosabb kérdésként a hagyományos tudás, a genetikai készletek és a folklór nemzetközi védelmét, valamint a szerzői jognak a digitális környezet kihívásaihoz való alkalmazkodását említette meg. A főigazgató külön kitért a védjegyhamisítás kérdésére, továbbá a PCT jövőjével kapcsolatos tervekre (*PCT-roadmap*).

Hangsúlyozta, hogy a PCT reformja azért elengedhetetlen, mert az ügyintézési hátralék óriási (kb. 4,2 millió szabadalmi bejelentés van függőben világszerte).

Általános hozzászólások

A WIPO közgyűléssorozatainak történetében első ízben került sor ún. *High Level Segmentre*, amelynek keretében az egyes országok miniszterei, illetve miniszterhelyettesei vagy államtitkárai kaptak hozzászólási lehetőséget. A fejlődő és a legkevesbé fejlett országok magas rangú kormányzati képviselői a WIPO és az új főigazgató munkájának általános támogatása mellett kivétel nélkül említést tettek a genetikai készletek, a hagyományos tudás és a folklór oltalmát biztosító, kötelező erejű nemzetközi egyezmény(ek) megalkotására vonatkozó igényről.

A miniszteri hozzászólásokat a regionális csoportok nyitó hozzászólásai követték, amelyeket a csoportok koordinátori tisztét betöltő országok képviselői prezentáltak. Az Ázsiai Csoport nevében Jemen szólalt fel, kiemelve a genetikai készletek, a hagyományos tudás és a folklór oltalmát biztosító, kötelező erejű nemzetközi szerződés elfogadásának szükségességét. Ehhez csatlakozott az Afrikai Csoport nevében Szenegál, az Arab Országok Csoportja nevében Tunézia, a Latin-amerikai és Karibi Országok Csoportja (GRULAC) nevében pedig Ecuador. A GRULAC hozzászólásában kiemelte továbbá a szerzői és kapcsolódó jogok alóli kivételek és korlátozások kérdését, a WIPO fejlesztési tervében (*Development Agenda*) megfogalmazott ajánlások végrehajtásának, továbbá a szervezeten belüli földrajzi egyensúly megteremtésének fontosságát. A Kelet-európai és Kaukázusi Országok Csoportja nevében Oroszország képviselője a hamisítás és a szerzői jogi kalózkodás elleni küzdelem további erősítésének igényét fogalmazta meg, felhívva a figyelmet arra, hogy a pénzügyi-gazdasági válság hatásai ezen a területen még inkább érzékenyen érintik a csoport tagjait. Megjegyezte továbbá, hogy a régióban az egyes iparjogvédelmi oltalmak iránti bejelentések számának növekedése egyértelműen arra utal, hogy a térség kiaknázatlan lehetőségeket tartogat. Údvözölte a PCT reformjával kapcsolatos elképzeléseket, így a WIPO által összeállított ún. *roadmapet*. A „B Csoport” nevében Németország felhívta a figyelmet a *Development Agenda* 45 ajánlásának megfelelő végrehajtására, illetve utalt arra, hogy tovább kell erősíteni a nemzetközi szellemi tulajdon-védelmi rendszer globális elismertségét (6. stratégiai cél: *Building Respect of IP*). Kifejezte a B Csoport elkötelezettségét a Genetikai Forrásokkal, Hagyományos Tudással és Folklórral foglalkozó Kormányközi Bizottságban (IGC) hosszú évek óta húzódó munka eredménycentrikus folytatása iránt, és rámutatott, hogy az IGC mandátumának megújítása révén konszenzusos helyzet teremthető. Hozzászólásában mindvégig tudatosan került a fejlődő országok által megkívánt kötelező erejű nemzetközi szerződés megemlégtését. Az Európai Unió és tagállamai nevében a soros elnök Svédország, a Közép-európai és Balti Államok Regionális Csoportja (CEBS) nevében Szerbia képviselője szólalt fel. A regionális csoportokat követően az egyes országok képviselői jutottak szóhoz. Magyarország képviselőjében *dr. Bendzsel Miklós* a második ülésnap végén kapott szót. Az 5.

napirendi pont tárgyalása két és fél napot vett igénybe, a nem kormányközi szervezetek (FILAIE, KEI, CSC és WBU) képviselői pedig csak egy későbbi időpontban ismertethették álláspontjukat.

A WIPO Koordinációs Bizottsága összetétele; a Párizsi Unió és a Berni Unió Végrehajtó Bizottsága tagjainak megválasztása, a WIPO Koordinációs Bizottsága ad hoc tagjainak jelölése

A regionális csoportok koordinátorainak egyeztetett javaslata alapján a Párizsi Unió, illetve a Berni Unió Közgyűlése megválasztotta Végrehajtó Bizottságának 41, illetve 39 tagját. Magyarország a Berni Unió Végrehajtó Bizottságában kapott helyet, így megőrizte tagságát a Koordinációs Bizottságban.

A Program- és Költségvetési Bizottság (PBC) összetétele

Esedékessé vált a PBC tagjainak megválasztása a 2009 októberétől 2011 októberéig terjedő időszakra. Magyarország az elmúlt ciklusban tagja volt a PBC-nek, a közgyűlés döntése értelmében a következő két évben is a bizottság tagjai leszünk.

Javaslat a külső könyvvizsgáló megválasztásának eljárására

A WIPO-tagállamok közgyűléseinek 43. ülésorozatóán több tagállam javasolta, hogy mandátumának lejártával, 2011 végétől a külső könyvvizsgáló kinevezésére új eljárási rend alapján kerüljön sor. A PBC javaslata értelmében a közgyűlésnek 2010 márciusában meg kell választania a bíráló bizottságot. A külső könyvvizsgáló 2012-ben kerül kinevezésre. A közgyűlés jóváhagyta a PBC javaslatát.

A WIPO Könyvvizsgáló Bizottságának a 2008. évre vonatkozó jelentése; a Könyvvizsgáló Bizottság összetétele

A közgyűlés tudomásul vette a Könyvvizsgáló Bizottság jelentését. Egyes tagállamok a bizottság létszámának 9-ről 5 főre történő csökkentését javasolták, figyelemmel arra, hogy a legtöbb ENSZ-szervezetben is ez a gyakorlat. Az Afrikai Csoport a javaslatot nem támogatta. A CEBS szeptember 24-én tartott egyeztetésén felmerült, hogy a létszám csökkentése támogatható, de póttagok is kerüljenek kinevezésre, hogy adott esetben biztosítható legyen a határozatképesség. A CEBS koordinátora ennek megfelelően szolt hozzá a napirendi ponthoz. A bizottság összetételére vonatkozóan végül csak az ülésorozató utolsó napján, informális egyeztetések eredményeként tudott döntést hozni a közgyűlés. Ennek értelmében a közgyűlés a bizottság mandátumát 2011 januárjáig meghosszabbítja, a bizottság összetételére vonatkozó javaslatokról a 2010. évi ülésorozató hoz döntést, felülvizsgálja a bizottság végrehajtást igénylő javaslatait, továbbá az utóbbi két kérdés megvizsgálására munkacsoport jön létre. A munkacsoportnak a 2010. évi ülésorozató kell előterjesztenie a bizottság tagjainak megválasztására vonatkozó javaslatát.

Megállapodások jóváhagyása

A WIPO Koordinációs Bizottsága jóváhagyta a WIPO és Brazília kormánya között létrejött megállapodást, amelynek értelmében a WIPO hivatalt állít fel Braziliában. Az előkészítő dokumentum mellékletét képező megállapodás *preambulumának* harmadik bekezdését a GRULAC kérésére törölték. Álláspontjuk szerint tisztán kell látni azt, hogy a létrehozandó hivatal nem a GRULAC regionális hivatalaként fog működni. A megállapodás kapcsán a GRULAC kifejtette azon igényét, hogy regionális hivatalokra lenne szükség. Chile hozzászólásában kifejtette, hogy elvállalná a regionális hivatal működtetését. Spanyolország munkacsoport felállítását javasolta a regionális hivatalok kérdésének megvizsgálására.

Jelentés a 2008-as program teljesítéséről

A 2008. évi program teljesítéséről szóló jelentést a PBC 14. ülése tárgyalta meg. A jelentésben foglaltak tárgyyszerűek és kellően részletesek voltak. A jelentést a közgyűlés elfogadta, hozzászólás nem volt.

A 2008. évre vonatkozó közbenső pénzügyi helyzetjelentés; hozzájárulás-hátralékok 2009 szeptemberéig bezárólag

A közgyűlés elfogadta a PBC javaslatában foglaltakat, a 2008. évre vonatkozó pénzügyi helyzetjelentést, valamint tudomásul vette a 2009. szeptember 18-ig fennálló hátralékokról szóló összefoglaló adatokat. Magyarországnak nincs hátraléka.

Program és költségvetés 2010–2011-re

A közgyűlés elfogadta a program- és költségvetési javaslatot. A dokumentumban külön szakasz szerepel majd, ami tükrözi az elhangzott igényeket. A szövegjavaslat kidolgozása és a plénum elé terjesztése érdekében a regionális csoportok koordinátorai és egyes nagykövetek tartottak informális egyeztetést a közgyűlés elnökének vezetésével. A „*Use of languages: proposed text*” munkacímet viselő, mindössze egy mondatból álló kiegészítésről a tagállamok ismét vitát folytattak. Marokkó a kiegészítés módosítását látta szükségesnek (*in the requested time frames*), Angola pedig immár a portugál nyelvnek a WIPO hivatalos nyelveként történő elismerését szorgalmazta arra hivatkozással, hogy a fordítás költségeit nem tudják vállalni. A főigazgató rámutatott, hogy a portugál mint munkanyelv kezelését jelenleg speciális szabályok rendezik. Az elnök írásos javaslatot kért Portugáliától, miután rendkívül komoly kérésről van szó, amelynek megtárgyalása ráadásul erre a fórumra tartozik. A közgyűlés végül elfogadta a javasolt szöveget.

A Fejlesztési és Szellemtulajdon-bizottság (CDIP) jelentése

A CDIP munkáját valamennyi regionális csoport elismerésben részesítette. A tagállamok üdvözölték a tematikus megközelítést, amellyel elkerülhető a felesleges duplikáció. A közgyűlés elfogadta az előkészítő dokumentumban foglaltakat.

Jelentés a Szerzői és Szomszédos Jogi Állandó Bizottság (SCCR) munkájáról

A korlátozások és kivételek tárgyában folyó diskurzus lényegében egyensúlyt képez a két korábbi tárgy napirenden tartása mellett. Mindez konszenzusos helyzetet teremt, amely lehetővé teszi az SCCR-ben a megkezdett munka folytatását. A bizottság jelentése kapcsán a vitában releváns új elemek nem hangzottak el. A fejlődő országok képviselői kérték a kivételek és korlátozások témakörének egységes kezelését (Egyiptom, Szenegál), illetve hangsúlyozták a *B.E.P.-javaslat* fontosságát (GRULAC és Brazília), amelyről az SCCR következő ülésén érdemi vitát kívánnak folytatni. Ez utóbbi kérdést illetően egyes delegációk nemzetközi szerződés kidolgozásának igényét fogalmazták meg (Algéria, Malajzia, Pakisztán, Uruguay). A fejlődő országok kivétel nélkül támogatták ezt, és kifejezték elkötelezettségüket az állandó bizottság munkájának folytatását illetően. Emellett egyesek további regionális szemináriumok megrendezését tartották szükségesnek (Angola, Chile, Ghána, Irán, Kenya, Mexikó). India javasolta a kivételek és korlátozások tárgyában kidolgozott kérdőív továbbfejlesztését, figyelemmel az egyes tagállamok eltérő kulturális sajátosságaira. Nigéria beszámolt a 2009. szeptember 8-án megtartott, az előadók, a hangfelvétel-előállítók és a kormány képviselői között lefolytatott konzultációról, ahol a résztvevők között azonos álláspont alakult ki abban a kérdésben, hogy az SCCR-ben megkezdett munkát folytatni kell. Felvetette azt az igényt, hogy 2010-ben egy rendkívüli ülésre is összeüljön a bizottság. Japán képviselője hangsúlyozta, hogy a kivételek és korlátozások kérdésében meg kell hagyni a tagállamok szabályozási mozgásterét.

Jelentés a Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság (SCP) munkájáról

A GRULAC – Chile, Guatemala és Panama támogató hozzászólása mellett – óvatos megközelítést kért, különös tekintettel a közegészségügyi kivételek és korlátozások kérdését illetően. Az EU a *balanced work* program minél hamarabbi meghatározásának igényével lépett fel. Az EU hozzászólását támogatta Norvégia és a CEBS is. Irán üdvözölte a globális konferencia megrendezését, továbbá hangsúlyozta, hogy a nemzeti szellemi tulajdon-védelmi infrastruktúrák fejlesztése szükséges a szabadalmi információkhoz való jobb hozzáférés érdekében. Kuba az SCP munkájának folytatását alapvető követelményként határozta meg, különösen a fejlődő országok érdekkörébe tartozó kérdések tekintetében. Az SCP elnöke hangsúlyozta, hogy a kivételekkel és korlátozásokkal kapcsolatos tanulmány az egyik legfontosabb ilyen jellegű munka a WIPO történetében. Türelmet kért arra tekintettel, hogy a tanulmány az SCP következő ülésére valószínűleg nem készül el. A közgyűlés elfogadta az SCP tevékenységéről szóló jelentést.

Jelentés a Védjegyjogi Állandó Bizottság (SCT) munkájáról

A plénum előtt az SCT jelentését *Ernesto Rubio* ismertette, rámutatott, hogy az SCT napirendjén szerepelnek még a védjegybejelentések elutasításával, valamint a tanúsító és együttes védjegyek lajstromozásával kapcsolatos kérdések, továbbá az ipari mintákkal kapcsolatos

munka is megkezdődött. A dokumentumhoz nem volt hozzászólás, a közgyűlés tudomásul vette a jelentésben foglaltakat.

A Szabadalmi Együttműködési Szerződés (PCT) Uniójának Közgyűlése

Az EU hozzászólásában támogatásáról biztosította a titkárság munkáját, és hangsúlyozta, hogy a PCT fejlesztése csak a jelenlegi jogi keretek között lehetséges, anyagi jogi harmonizáció nélkül. Általános álláspont volt, hogy a reform nem érintheti a nemzeti szabadalmaztási kritériumokat, a rendszer fejlesztése során a munka minőségi fejlesztését kell szem előtt tartani. Norvégia támogatásáról biztosította a PCT-*roadmap*et. Brazília a *roadmap* kapcsán megfogalmazott kifogásait a PCT-munkacsoport következő ülésén fejti ki részleteiben. A PCT-*roadmap* kapcsán támogató megjegyzés hangzott el többek között El Salvador, India, Franciaország, Finnország, Marokkó és az USA részéről. A közgyűlés tudomásul vette a PCT-munkacsoport elnökének összefoglalóját és a második ülésről készült jelentést, illetve jóváhagyta a munkacsoport további munkájára vonatkozó javaslatot.

A Madridi Unió Közgyűlése

Az új nyelvek bevezetésére a tartalékból 1,2 millió svájci frank áll rendelkezésre. Horvátország és Macedónia kétségeinek adott hangot a tanulmány pénzügyi kérdésekben adott végkövetkeztéseivel kapcsolatban. Álláspontjuk szerint egy adott nyelvnek az alapján kellene prioritást élveznie, ahányan beszélik azt. Dánia kétségeinek adott hangot amikor kifejtette, hogy a további fordítások további költségekkel járnak, és a lajstromozási eljárás sem lesz gyorsabb. A kísérleti projektet támogatásáról biztosította Kína, Olaszország, Norvégia és az USA is. Finnország jelezte, hogy szívesen részt venne a kísérleti projektben, de részletesebb elemzést tart szükségesnek. A közgyűlés tudomásul vette a tanulmányban foglaltakat, és felkérte a Nemzetközi Irodát a munkacsoport által javasolt kísérleti projekt elindítására.

A Hágai Unió Közgyűlése

A közgyűlés ellenvetés nélkül elfogadta az ipari minták nemzetközi létbe helyezéséről szóló Hágai Megállapodás 1999. évi, 1960. évi és 1934. évi szövege Közös Végrehajtási Szabályzatának javasolt módosításait.

Az ülésorozat alatt, 2009. szeptember 24-én a Hágai Megállapodás 1934-es londoni szövegének 15 szerződő állama egyeztetést tartott, majd egyhangú döntésük alapján javaslatot terjesztettek a közgyűlés elé az 1934. évi londoni szöveg alkalmazásának „befagyasztásáról”. Megjegyzendő, hogy korábban Magyarország is javasolta a londoni szöveg alkalmazásának megszüntetését. A 2010. január 1-jén életbe lépő változásnak való megfelelés érdekében a Hágai Megállapodás Közös Végrehajtási Szabályzatát módosítani kell.

A Lisszaboni Unió Közgyűlése

Az ülésen a Lisszaboni Megállapodás fejlesztésére létrehozott munkacsoport elnöke, *dr. Ficsor Mihály* beszámolt a munkacsoport elmúlt évi tevékenységéről, és ismertette a végrehajtási szabályzat módosítására vonatkozó javaslatot, amelyet a közgyűlés egyhangú támogatásáról biztosított. Bulgária, Irán, Olaszország, Szlovákia és Szerbia külön is hozzászólt a kérdéshez, és támogatásáról biztosította a munkacsoport javaslatát, amely egyértelműen a rendszer vonzóbbá tételét szolgálja. A Lisszaboni Unió Közgyűlésének alelnöke, az ülést vezető *António Serge Campinos* kifejtette, hogy a rendszer fejlesztése elengedhetetlen arra tekintettel is, hogy a szerződő államok száma – ha nem is túl gyorsan, de – növekszik.

2010. január 1-jei hatálybalépési dátummal a közgyűlés elfogadta a végrehajtási szabályzat új szabályainak beiktatására és a VSZ ezzel összefüggésben történő módosítására vonatkozó javaslatot.

A Szabadalmi Jogi Szerződés (PLT) Közgyűlése

A PLT Közgyűlése elfogadta a nemzetközi kérelem módosított űrlapját, és döntött annak azonnali alkalmazhatóságáról. A módosítások előnyösnek tekinthetők, kiemelhető közülük az előkészítő dokumentum (c) és (d) pontjában ismertetett, a bejelentési díj számolásánál alkalmazott módosítás, illetve a bejelentési kérelemben a Box No. X alatti kalkuláció. A módosítás jelentősen javítja a szekvencialistát, illetve a hozzá tartozó táblázatot tartalmazó bejelentések bejelentési díjának kiszámítását és átláthatóságát. Ugyanilyen okokból előnyös a „vegyes típusú” bejelentések kizárása [(d) pont], amely intézkedés egyben csökkenti a hibázás lehetőségét is.

A közgyűlés döntött továbbá arról, hogy a PCT Adminisztratív Utasításának az előkészítő dokumentumban ismertetett módosításai azonnali hatállyal alkalmazhatóvá váljanak a PLT és a PLT Végrehajtási Szabályzata vonatkozásában. Ez utóbbi döntést az indokolja, hogy az említett módosítások 2009. január 1-jén, illetve 2009. július 1-jén már hatályba léptek.

A közgyűléssorozat „margóján” zajlott események

2009. szeptember 24-én a magyar delegáció munkaebéd keretében tárgyalt a Szingapúri Szellemtulajdon-védelmi Hivatal (IPOS) képviselőivel. Az egyeztetések célja a magyar és a szingapúri hivatal között létrejött megállapodás (*Memorandum of Understanding, MoU*) végrehajtásának még nyitott, technikai jellegű kérdéseinek tisztázása volt.

Ugyancsak szeptember 24-én az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatala szervezésében *plurilaterális* találkozó került megrendezésre a *Patent Prosecution Highway* témakörében, amelyen szóba kerül a USPTO és az MSZH közötti együttműködés lehetősége is. A találkozón *dr. Bendzsel Miklós* vett részt.

Az UPOV Adminisztratív és Jogi Bizottságának 60. ülése, Konzultatív Bizottságának 78. ülése, valamint a tanács 43. ülése, Genf, október 19–22.

Hivatalunk képviselőjében a műszaki elnökhelyettes és az Iparjogvédelmi Jogi Osztály jogi ügyintézője vett részt.

Az UPOV Adminisztratív és Jogi Bizottságának (CAJ) 60. ülése

Az UPOV részéről Peter Button ismertette a TGP-dokumentumokkal kapcsolatos fejleményekről szóló CAJ/60/2 dokumentumot, amelyet a CAJ – a TC javaslatáról szóló szóbeli beszámolót követően – megvitattott.

A CAJ megvizsgálta az egyezmény egyes rendelkezései tekintetében kidolgozandó tájékoztató anyagokra vonatkozó CAJ/60/3 dokumentumot.

A CAJ megvizsgálta a CAJ/60/4 dokumentumot („Fajtanevek”), és elfogadta a TC javaslatát az UPOV/INF/12/1 sz. dokumentum I. mellékletének II. részében („több mint egy nemzetséget magukban foglaló osztályok”) található 202. osztály, valamint a 211. osztály – TC által meghatározott (l. CAJ/60/4) fajokkal történő – kiegészítésre.

A CAJ hozzájárult az ún. „lineáris blankettaformák” további nyelvekre történő lefordításához, továbbá ahhoz, hogy a standardhivatkozások és a „lineáris blankettaformák” felkerüljenek az UPOV szabadon elérhető honlapjára.

Az UPOV-ROM növényfajta-adatbázisról szóló CAJ/60/6 dokumentum megvitatását követően a CAJ tudomásul vette, hogy az UPOV-WIPO növényfajta-adatbázisra vonatkozó megállapodása keretében az adatbázis-adminisztrátor kinevezése megtörtént, míg a szoftverfejlesztő kiválasztása folyamatban van.

A molekuláris technológiákról szóló CAJ/60/7 dokumentum megvitatását követően a CAJ – a CAJ/60/7 dokumentum tükrében – megvizsgálta a BMT *Guidelines* (proj. 15) „*Guidelines for DNA-Profiling: Molecular Selection and Database Construction*” elnevezésű dokumentumot, amellyel kapcsolatban nem tett észrevételt.

A CAJ támogatását fejezte ki a nemesítő jog megadását követően felmerülő kérdéseket taglaló dokumentum kidolgozására vonatkozóan, és megállapodott abban, hogy az UPOV Hivatala körlevélben hívja fel a tagállamokat, hogy jelöljenek meg olyan kérdéseket, amelyeket a dokumentum tartalmazhatna.

Az UPOV Konzultatív Bizottságának (CC) 78. ülése

A CC megtárgyalta a TGP/12/1 Draft 8 („Iránymutatás a fiziológiai jellemzőkre vonatkozóan”), a TGP/13/1 Draft 15 („Új típusokra és fajokra vonatkozó iránymutatás”), valamint a TGP-dokumentumok listáját tartalmazó TGP/0/2 Draft 1 dokumentumot, és javaslatot tett az UPOV Tanácsa (Tanács) részére azok elfogadására.

A CC az UPOV 2010–2011-es időszakra szóló program- és költségvetési tervzetének előzetes vizsgálatát követően javaslatot tett a tanácsnak a tervzetben foglalt javaslatok (ide-

értve a tagállami hozzájárulások összegére tett javaslatok, a rendes költségvetésben szereplő kiadások maximális összege, valamint az UPOV-ban betölthető álláshelyek száma) jóváhagyására.

A CC megvizsgálta az UPOV pénzügyi szabályzatával kapcsolatos CC/78/2 dokumentumot, és tudomásul vette, hogy az UPOV/INF/4/1 dokumentum („Az UPOV pénzügyi szabályzata”) – a szabályzat felülvizsgálata érdekében létrehozott ad hoc munkacsoport (*FRR Working Group*) iránymutatásait alapul véve – a CC márciusi ülésére fog elkészülni.

Az UPOV új főtitkár-helyettesének megválasztására irányuló eljárással kapcsolatban a CC megvizsgálta a CC/78/4 dokumentumot, valamint meghallgatta a CC ad hoc albizottsága 2009. október 22. napján tartott első üléséről szóló beszámolót.

Az UPOV Tanácsa 43. rendes ülése

A tanács meghallgatta az elnök beszámolóját a CC 78. üléséről. Az UPOV új főtitkár-helyettesének megválasztására irányuló eljárással kapcsolatban a tanács is meghallgatta a CC ad hoc albizottsága 2009. október 22. napján tartott első üléséről szóló beszámolót, majd megvizsgálta a főtitkár-helyettesi pozícióra beérkezett pályázati anyagokat. A tanács a választási eljárás kapcsán úgy határozott, hogy a főtitkár-helyettesi pozícióra jelöltek 2010. február 1-jén rövid bemutatkozó előadást tartanak az UPOV tagjai számára.

A tanács a *CropLife International*, a *European Farmers Coordination (CPE)*, valamint az *Association for Plant Breeding for Benefit of Society (APBEBES)* megfigyelői státusz iránti kérelmei kapcsán úgy határozott, hogy azok nem bírálhatóak el addig, amíg e szervezetek nem igazolják, hogy tevékenységüket az UPOV-egyezmény által szabályozott kérdésekkel szoros összefüggésben álló területeken fejtik ki, illetve e területek vonatkozásában hatáskörrel rendelkeznek. A tanács a *CropLife International* számára további feltételként szabta szabályzatának benyújtását.

A WIPO által szervezett, a Nizzai Megállapodás szerinti osztályozás 10. kiadását előkészítő munkacsoport 28. ülése, Genf, november 16–20.

Az ülésen hivatalunk részéről a Nemzetközi Védjegyzosztály vezetője vett részt.

A munkacsoport ülésének megkezdése előtt került sor 2009. november 16-án a Nizzai Unió ad hoc munkabizottságának ülésére. A napirenden az *e-forum* előkészítése és a Nizzai Unió Szakértői Bizottsága eljárási szabályainak módosítása szerepelt.

Az ülés során 39 magyar javaslat is megvitatásra került. Ezek közül a munkabizottság 16 javaslatot elfogadott.

Az elfogadott javaslatok közül fontosságában kiemelkedik a franchise-szerződésekre vonatkozó új általános megjegyzés. A franchise-szerződéseket a részletes osztályozás nem foglalja magában, ezért javaslatunk elfogadott változata szerint a franchise szolgáltatásának besorolása a döntő az osztályozásnál.

Nem egységes a felfogás abban a tekintetben, vajon érdemes-e felvenni az áruk és szolgáltatások részletes jegyzékébe minél több, a gyakorlatban fontos áru vagy szolgáltatás megnevezését, vagy csupán azokat, amelyek helyes osztályozása kérdéses, illetve eldöntendő. Mivel néhány ország az utóbbi álláspontot képviseli (pl. Finnország, Svédország), összességében megállapítható, hogy a munkabizottság a javaslatok jelentős részét nem támogatta.

A WIPO Védjegyekkel, Mintákkal és Földrajzi Árujelzőkkel foglalkozó Állandó Bizottságának (SCT) 22. ülése, Genf, november 23–26.

Az MSZH-t az ülésen a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály főosztályvezető-helyettese képviselte.

Formatervezésiminta-oltalom

A minta ábrázolása során a lehetséges nézetek száma ismét vitát generált. A mintaoltalmi bejelentés egységessége több ország részéről értetlenséget váltott ki, és a követelmény magyarázatát kérték.

Annak ellenére, hogy a *grace period* hossza tárgyában a korábbi ülésen végül a „legalább hat hónap” fordulatot fogadta el a fórum, egyes országok ismét vitatni kezdték azt. Meglepő módon a mintaoltalom időtartama kapcsán ezúttal a javasolt szövegben egyetértés mutatkozott. A kommunikációról szóló résznél Japán jelezte, hogy a beadványokon aláírás helyett pecsétet is elfogadnak.

A munkaanyag jövőbeli sorsát illetően a magyar hozzászólás arra kívánt rámutatni, hogy a munkaanyag célja nem lehet minden létező nemzeti szabályozás és gyakorlat összefoglalása, hanem sokkal inkább közös megoldások keresése és az eredmények írásba foglalása, amely ugyan ne legyen kötelező, de nyíljkék lehetőség az ajánlás önkéntes követésére.

A WIPO kezdeményezte a szabadalmi területen már működő *DAS (Digital Access Service for Priority Documents)* rendszer kiterjesztését a formatervezésiminta-oltalmak és a védjegyek területére is. Felhívták a figyelmet arra, hogy az *SCT* szerződő államai számára a rendszer már rendelkezésre áll, ezért annak kibővítése és az új területeken történő alkalmazása külön költséggel nem jár.

Kizáró okok a védjegyek lajstromozására irányuló eljárás során

Az állandó bizottság 20. ülésén arról határozott, hogy az összes lajstromozást gátló okot érintő, áttekintő jellegű dokumentum összeállítására kéri fel a Nemzetközi Irodát. A munkaanyagban szereplő gyakorlati példák komoly érdeklődést váltottak ki a delegáltakból, ami néhol szakmai vitát is gerjesztett.

Az Európai Unió Bizottságának képviselője tájékoztatta a fórumot a közösségi védjegy átfogó hatástanulmányának előkészületeiről, valamint az eredmények várható időpontjáról. A felmérés elsődleges célja a közösségi és a tagállami védjegy jog javítható pontjainak azo-

nosítása, valamint ennek alapján az irányelv, valamint a közösségi védjegyrendelet jövőbeni módosítása.

Együttes és tanúsító védjegyek

A Nemzetközi Iroda előszavában jelezte, hogy a tárgykörben elkészült munkaanyag a részes államok észrevételein alapul, a kész anyaggal kapcsolatban azonban kevés észrevételt kaptak.

A magyar hozzászólás a szöveg pontosítását célozta azzal, hogy megfelelően reflektáljon a hazai szabályozásra, amely nem teszi lehetővé az olyan tanúsító vagy együttes védjegy oltalmát, amely kizárólag földrajzi névből áll. Ezt az opciót a magyar jog kizárólag a földrajzi árujelzők oltalmára tartja fenn.

Egyéb

Informális úton a Nemzetközi Iroda jelezte, hogy az állandó bizottság napirendjén a földrajzi árujelzők témáját ismét aktív pontként kívánják kezelni. *Marcus Höpperger* az iránt érdeklődött, hogy a bizottság magyar alelnöke a következő ciklusban is vállalná-e a tisztséggel járó feladatok ellátását, mivel elégedettek az eddigi működéssel.

A WIPO interregionális szemináriuma a szellemi tulajdon, különösen a védjegyek és a földrajzi árujelzők szerepéről az országmárkák építésében, Prága, november 26–27.

Az MSZH-t a jogi elnökhelyettes és az Iparjogvédelmi Jogi Osztály jogi ügyintézője képviselte.

A szeminárium elején a WIPO egyik tisztségviselője ismertette „A szellemi tulajdon, különösen a védjegyek és a földrajzi árujelzők szerepe az országmárkák építésében” címmel a WIPO felügyelete alatt elkészítendő tanulmány szempontjait. A projekt célja az országmárkák építésével megbízott kormányzati szervek gyakorlatának alakítása annak érdekében, hogy a szellemi tulajdon eszközeit a régió országai nagyobb mértékben vegyék igénybe az országmárkák építése során, és ezzel is hozzájáruljanak az említett országok gazdaságának hosszútávú és fenntartható fejlődéséhez és növekedéséhez.

Több jelentős cseh vállalat képviselője is az előadók között szerepelt. A szemináriumon részt vevő országok képviselői különböző termékeken keresztül vizsgálták a „*nation brand*” kérdését.

Az MSZH jogi elnökhelyettese előadásában magyarországi példákon keresztül ismertette azokat a jogi és gazdasági eszközöket, amelyek az országmárka megteremtésében szerepet játszanak.

A WIPO Szerzői és Szomszédos Jogi Állandó Bizottságának tizenkilencedik ülése, Genf, 2009. december 14–18.

A Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) Szerzői és Szomszédos Jogi Állandó Bizottsága 2009. december 14. és 18. között tartotta tizenkilencedik ülését Genfben. Magyarországot dr. Munkácsi Péter (MSZH) és dr. Lábody Péter (IRM) képviselte.

A Szerzői és Szomszédos Jogi Állandó Bizottság (SCCR) 19. ülését *Francis Gurry*, a WIPO főigazgatója nyitotta meg. Beszédében a napirenden szereplő témák fontosságának hangsúlyozása mellett *Ambassador C. Trevor Clarke*-ot is bemutatta, aki mint a WIPO jogi főigazgató-helyettese vett részt az ülésen. Az SCCR elnöki posztját – ugyanúgy, mint korábban már számos alkalommal – *Jukka Liedes* (Finnország) töltötte be.

Az ülés napirendjén a következő témák szerepeltek: 1. az ülés megnyitása, 2. a 19. ülés napirendjének elfogadása, 3. az SCCR 18-ik ülésével összefüggő jelentés elfogadása, 4. korlátozások és kivételek, 5. az audiovizuális előadások védelme, 6. a műsorsugárzó szervezetek védelme, 7. az SCCR jövőbeli munkája.

Az ülést megelőzően az oktatási tevékenységgel összefüggő korlátozásokról és kivételekről rendeztek informális ülést, amelyen az SCCR ülésére készült öt új tanulmány szerzői mutatták be munkájukat.

Az ülés ismét kiemelten foglalkozott a korlátozások és kivételek kérdésével. Az állandó bizottság üdvözölte a titkárság által elkészített tárgyi elemző dokumentumot, egyben felkérte arra, hogy tekintettel az új tanulmányokra azt a következő ülésre frissítse.

Az állandó bizottság ugyancsak üdvözölte a korlátozásokról és kivételekről szóló második kérdőívtervezetet. További véleményeket 2010. január 8. napjáig lehetett küldeni, majd a véglegesített változatot február 10. napjáig kapják meg a tagállamok, valamint az EU. A további észrevételeket 2010. május 10. napjáig várja a titkárság, és ezekből egy egységes anyagot készít a huszadik ülésre.

Új fogalom („*print disabilities*”) került bevezetésre a vakokat és gyengénlátókat érintő egyezmény szövegjavaslatának tárgyalása során; a fogalom lefedi mindazon fogyatékosok körét, akik az írott-nyomtatott anyagokhoz való hozzáférésben, azok megismerésében korlátozottak. A BEP-javaslat megvitatásra került, és napirenden marad a huszadik SCCR-ülésen. Az állandó bizottság elfogadta a BEP-javaslattal kapcsolatos munkaprogramot, amelynek célja a BUE, illetve a WIPO Közgyűlése által egy közös ajánlásjavaslat kidolgozása. A munkaprogram a következő ülés napirendjén szerepelni fog.

Maga a korlátozások és kivételek tárgyköre – az oktatási tevékenység, a kutatás, a könyvtárak és archívumok vonatkozásában, továbbá a kulturális és vallási kivételek – a huszadik SCCR-ülés napirendjén szerepel.

Az audiovizuális előadóművészi teljesítmények tárgyában az állandó bizottság elismerését fejezte ki a tárgyi nemzeti és regionális szintű szemináriumok szervezése terén kifejtett tevékenységért és a titkárság által készített, a fő kérdéseket és a tárgyalási álláspontokat tartalmazó háttérdokumentumért.

Az állandó bizottság megerősítette elkötelezettségét a munka továbbfolytatása iránt, és elhatározta, hogy a következő ülésén helyzetértékelést készít, amely lehetővé teszi a WIPO Közgyűlése felé az audiovizuális előadások tárgyában kötendő WIPO-szerződésre vonatkozó diplomáciai konferencia összehívását javasoló ajánlás elkészítését. Az állandó bizottság rögzítette azt a meglévő véleménykülönbséget, amely a 2000-es, e tárgyban összehívott diplomáciai konferencián elfogadott 19. cikk vonatkozásában fennáll. Egyes küldöttségek ezt tekintik tárgyalási alapnak, míg mások szerint e cikkeknek is tükrözniük kell azokat a változásokat, amelyek az elmúlt tíz évben lezajlottak.

A műsorsugárzó szervezetek tekintetében az állandó bizottság üdvözölte a műsorjelek jogosulatlan felhasználásának szociális-gazdasági hatásairól készített tanulmány első részét, és tudomásul vette, hogy a második részt a huszadik ülésre készítik el.

Az SCCR huszadik ülését 2010. június 21–25-e között tartja.

AZ EURÓPAI SZABADALMI EGYZEMÉNYBŐL (ESZE) FAKADÓ TAGÁLLAMI JOGOK GYAKORLÁSA ÉS KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE

Az év második felében is megvalósítottuk a kormányhivatalunkra ruházott kormányzati képviseletet az Európai Szabadalmi Szervezetben (ESZSZ). Felsővezetőink és a megfelelő szakterületeket képviselő szakembereink a szokásos módon, több alkalommal részt vettek az igazgatótanács müncheni ülésein, jogi elnökhelyettesünk az igazgatótanács elnökségének (*Board*) ülésein. Bizottsági szinten jelen voltunk Münchenben a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság, az Informatikai Bizottság és a Szabadalmi Jogi Bizottság ülésein.

Az ESZSZ Szabadalmi Jogi Bizottságának 37. ülése, München, július 20–21.

A Magyar Szabadalmi Hivatal az ülésen a Szabadalmi Főosztály főosztályvezetője és a Jogi és Nemzetközi Főosztály főosztályvezető-helyettese képviselte. A bizottság ülését az MSZH jogi elnökhelyettese mint a bizottság elnöke vezette.

A bizottság egyhangúlag, ismételten – újabb hároméves időtartamra, 2009. szeptember 19-től 2012. szeptember 18-ig – megválasztotta elnökhelyettesévé *Per Holmstrandot* (SE).

A delegációk megvitatták a *Utilisation Pilot Project (UPP)* átültetését a gyakorlatba. A delegációk mindegyike támogatta ezt a lépést, mint ahogy a releváns dokumentumokhoz való elektronikus hozzáférés megteremtésének megvalósítását is támogatta a delegációk többsége. Ez utóbbival kapcsolatosan Svédország jelezte, hogy nemzeti joguk szerint titoktartási kötelezettség áll fenn a bejelentéstől számított 18 hónapig, ezért az elektronikus hozzáférés megengedése részükről problémát jelent. Hasonlóképpen az Egyesült Királyság is bejelentette, hogy ezzel kapcsolatosan fenntartásai vannak.

A *Business Europe* támogatta a javaslat lényegét, azonban kifogásolta, hogy csak arról van szó benne, hogy a bejelentők mit tegyenek, és arról nincs, hogy az ESZH hogyan oldhatná meg a felmerült feladatokat.

Az EPI javasolta, hogy az UPP bevezetésével párhuzamosan teremtsék meg a bejelentők számára való díjvisszatérítés lehetőségét is. Az EPI mindemellett felvetette, hogy milyen eljárást fognak követni, ha az első és a második bejelentés tartalma különbözik egymástól.

Az elnök az általános hozzászólásokat összefoglalva megjegyezte, hogy még egyszer megvizsgálja a díjvisszatérítés, valamint az első és a második bejelentés közötti különbségek eseteit (pl. mert különbözök a bejelentők).

Az ESZH jelezte a delegációknak, hogy érdeklí őket a fenntartási díjak megfizetése miatt az az eset, amikor az ESZE 112a. cikke alapján mégis feléled az oltalom. Jelezték, hogy küldenek egy kérdőívet arra vonatkozóan, hogy van-e erre speciális nemzeti szabály, és ha igen, az hol található, és pontosan hogyan szól.

A bizottság elnöke jelezte, hogy az ESZH munkavállalói érdekképviselője levélben megkereste, mivel úgy látja, hogy a bizottságnak nincs saját eljárási rendje, és ez bizonytalanságot okoz számukra, amikor észrevételeiket dokumentum formájában kívánják a bizottság elé terjeszteni. Az elnök megjegyezte, hogy annak ellenére, hogy a bizottságnak nincs külön rögzített eljárási rendje, ez a kérdés nem szabályozatlan, mivel az ESZE 14. cikkének (1)–(5) bekezdése, valamint a bizottság felállításáról rendelkező CA/D 3/94 igazgatótanácsi határozat kellő eligazítást ad (az igazgatótanács eljárási rendjét kell megfelelően alkalmazni). Az elnök elégségesnek és megfelelőnek minősítette a jelenlegi eljárási szabályokat, de felkérte a delegációkat, hogy jelezzék, ha ezt másként ítélik meg. A delegációk nem jeleztek módosítás iránti igényt. A munkavállalói érdekképviselő kijelentette, hogy nem az ESZH elnökén keresztül (ahogyan ez szabályos) kívánják beadni dokumentumaikat, hanem közvetlenül a bizottság elnökéhez, ezért terjesztették elő levelükben a problémát. A bizottság az ügyet lezárta.

A soros EU-elnökséget betöltő Svédország azzal a javaslattal állt elő, hogy a B+ csoport őszi ülésére a szabadalmi anyagi jogi harmonizáció kérdése mellett kerüljön napirendre a PCT-reform kérdése is. A tagállamok többsége amellet, hogy támogatta a felvetést, azt kérte az elnökségtől, hogy legyen végig tiszta: ez egy teljesen külön napirendi pont és külön kerül majd tárgyalásra (tehát nem igazak a fejlődő országok azon aggodalmai, hogy a PCT-reform célja valójában egy rejtett szabadalmi anyagi jogi harmonizáció), valamint a tárgyalás eredményeit vissza fogják csatornázni a WIPO-ba. Magyarország számos más delegációval együtt külön is figyelmeztetett a PCT-reform B+ csoportban való megtárgyalásából fakadó diplomáciai kockázatokra. Az ESZH is osztotta ezeket az aggályokat.

Az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsa Elnökségének 37. ülése, München, szeptember 7.

Az ülésen az ESZSZ Szabadalmi Jogi Bizottságának elnökeként, állandó meghívottként az MSZH jogi elnökhelyettese vett részt.

A díjpolitikai reform és az európai szabadalmi rendszer fenntartható finanszírozása ügyében az ESZH elnöke adott tájékoztatást a regionális műhelytalálkozók (Madrid, Bukarest, Riga) előkészületeiről. Emellett kiemelte, hogy emelkedik azoknak az európai szabadalmaknak az aránya, amelyek nem „termelik meg” a rájuk fordított költségeket (*non cost-covering patents*). Az USPTO új vezetőjével folytatott megbeszélésből pedig azt szűrte le, hogy az USPTO is meg akarja fizettetni a bejelentőkkel az eljárás költségeit. Hangsúlyozta továbbá, hogy a tervezett díjpolitikai változtatások nem lennének elszárazítók, azokat fokozatosan vezetnék be. Tarthatatlannak nevezte, hogy a „sikeres szabadalom fizet a többiekért is” elvet korrekció nélkül alkalmazzuk, mivel emelkedik a sikertelen bejelentések száma. Felhívta a figyelmet, hogy a bejelentők számára a képviselési és a fordítási költségek hatnak a leginkább elriasztóan.

Az ún. „*utilisation scheme*” (korábbi UPP) intézményi kérdéseit az ESZH jogi elnökhelyettese vázolta fel. A *Board* izlandi tagjával egyetértve az MSZH delegáltja kifejtette, hogy helytelen elképzelés a szerződő államok képviselőiből álló TOSC és a vegyes összetételű projektbizottságok közé olyan „*Programme Board*”-ot illeszteni, amely kizárólag az ESZH munkatársaiból áll. Az ESZH létrehozhat saját belső munkacsoportot, de nem ilyen szerepkörrel. Az ESZH elnöke üdvözölte, hasznosnak és megfontolásra érdemesnek ítélte ezt az észrevételt.

Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) informatikai munkacsoportjának ülése, München, szeptember 15–16.

Az ülésen hivatalunkat a szakmai főtanácsadó és a Szabadalmi Főosztály egyik osztályvezetője képviselte. Az ESZH röviden tájékoztatta a küldötteket az EPN keretei között végzett átosztályozási projektről.

A kutatási jelentések felhasználhatóságával kapcsolatos követelményrendszerrel szóló kísérleti projekt felépítésének tárgyalása során több tagország is kifogást emelt a projektszervezetrel kapcsolatban. Az ESZH képviselője arra hivatkozott, hogy a korábbi tapasztalatok alapján ez a szervezeti felépítés hatékony. A kérdésben nem született egyetértés a tagországok és az ESZH között.

Az EPTOS-fejlesztésekről az ESZH képviselője elmondta, hogy immár húsz ország dolgozik a programcsomag valamelyik moduljával, és további hat ország tervezi a bevezetését. A legtöbben az *Online Filing* modult használják az európai, a PCT- és a nemzeti bejelentések kezelésére egyaránt. Az online aktakezelésre kifejlesztett *e-Phoenix* modul Ausztria is telepítette, így a használók száma kilencre nőtt.

Az ülés résztvevői ismertették hallhattak az *EPOQUE*-fejlesztésekről. Az *EPOQUENet* jelenlegi verzióját (v. 3.11) 2009 júniusában bocsátották ki. A 2.04b verzió támogatását szep-tembertől megszüntetik, ezért kérik a tagországokat, hogy az új verzió futtatásához szükséges fejlesztéseket hajtsák végre, beleértve a *SUN Java Virtual Machine V.6.* telepítését is.

Az ESZE tagországi elhatározták, hogy az EPN-együttműködés és -tapasztalatcsere érdekében rendszeres találkozókat tartanak.

Az ESZH 2008–2010. évekre szóló informatikai stratégiai tervéről szólva elhangzott, hogy kisebb módosításokra volt szükség a prioritások terén, különös tekintettel az ESZH pénzügyi helyzetére. Az érdeklődés homlokterébe került a *Single Patent Process (SPP)*, amely az ESZH informatikai fejlesztéseire is hatással van.

Az EPO ismertette a jövő év elején hozzáférhetővé váló *EPOQUE* keresőmotor fejlesztésével kapcsolatos eredményeket, amelynek a célja: megkönnyíteni a különböző adatbázisokban egyszerre végezhető kereséseket.

A tagországok támogatták a kérdőív kitöltését a minőségirányítási rendszerrel kapcsolatban. A kérdőíveket kiküldik, és tavasz előtt begyűjtik, hogy még a tavaszi ülés előtt meg tudják vizsgálni, milyen további lépések tervezhetők a kapott válaszok alapján.

Az ESZH folyamatosan fejleszti a *Worldwide Patent Statistical Database-t (PATSTAT)*, amely a legnagyobb szabadalmi hivatalokkal, illetve ilyen területen aktív nemzetközi szervezetekkel együttműködésben készül (többek közt WIPO, USPTO, JPO, Európai Bizottság, OECD).

Az ülés második napjának délelőttjén részt vett az ESZH elnökszónya is, aki elmondta, hogy az *EPTOS* nem terjedt el oly mértékben, ahogy számítottak rá. Az ESZH nem akar kivonulni teljesen a programból, de tisztázni szeretné a szabályokat.

Az Európai Szabadalmi Hivatal Költségvetési és Pénzügyi Bizottságának 97. ülése

Az ülésen az MSZH részéről a jogi elnökhelyettes és az Iparjogvédelmi Ügyviteli Főosztály főosztályvezetője vett részt.

Halasztott vizsgálat

A halasztott vizsgálatról szóló – a Szabadalmi Jogi Bizottságot is megjárta – dokumentum tartalma vegyes fogadtatásra talált. Kilenc másik tagállammal együtt (AT, CH, FI, BE, ES, NL, SE, GR és HU) a magyar delegáció is kifejtette, hogy a tervezett változtatás nem feltétlenül szolgálja a nemzeti hivatalok pénzügyi helyzetének javítását, ráadásul jogi szempontokból is erősen vitatható, mely szempontok nem feltétlenül a Költségvetési és Pénzügyi Bizottságra tartozók.

A harmadik államokkal folytatott nemzetközi együttműködésről szóló jelentés

A jelentés leszögezi, hogy a nem ESZE-tagállamokkal eddig megkezdett nemzetközi együttműködést tovább kell folytatni, különös tekintettel arra, hogy a fejlődő államoknak szükségük van az IP területén támogatásra, felvilágosító tevékenységre, illetve olyan, pénzben is mérhető egyéb tevékenységekre, amelyekkel elősegíthető a szakterület infrastrukturális fejlesztése (adatbázisok kialakítása, kutatási és promóciós tevékenység elősegítése).

Informatikai Stratégiai Terv 2008–2010

A terv lényege válságmenedzselés céljából a meglévő folyamatok átstrukturálása, újratervezése és az informatikai költségek lehetőségekhez képesti csökkentése. Ennek érdekében két javító szándékú programot dolgoztak ki; ezek a *RefAPP (Reference Application Project)* a házon belüli fejlesztési eljárások szabványosítására és az *MSP (Managing Successful Programmes)* az ESZH-n belüli legfontosabb folyamatok felügyeletére.

Információmenedzsment Terv

Az informatikai területen a válság menedzselésére végrehajtott 35%-os kiadáscsökkentés miatt mind a szoftver, mind a hardver területén, valamint az ezeket működtető hivatali munkatársak létszámának tekintetében kritikus a helyzet.

Pénzügyi kérdések, a költségvetés tervezése

A 2008. évi elszámolási időszakról elmondható, hogy ebben az évben fordult elő először, hogy az IFRS-elszámolás szerint az ESZH működési eredménye nem negatív, hanem pozitív volt (30 millió eurós többlet mutatkozott). A költségvetésben is pozitív (15 millió eurós) az eredmény.

Díjak

Az ülés talán egyik legfontosabb kérdése a tervezett díjreform és az európai szabadalmi rendszer biztonságos finanszírozása volt. Az ESZH elnöke igyekezett bemutatni, hogy ebben az esetben a szakmapolitika a legfontosabb kérdés, nem pedig a pénzügyi kérdések. Ennek érdekében az ESZH fő tevékenysége arra irányul, hogy munkáját az eddigiekhez képest hogyan tudja még inkább javítani, hogyan képes az eljárások hatékonyságát növelni, miközben az egyes szervezetek *unit cost*-ját csökkenti. Ennek érdekében további különböző felméréseket tervez. Az ESZH pénzügyi helyzetének biztosítása érdekében a 2006. évben az ESZH díjainak vonatkozásában bevezetésre került két éves periódusú indexálásnak megfelelően 2010. április 1-jétől általános 5%-os díjemelést hajtanak végre, amelyet a bizottság elfogadott. A magyar delegáció a szavazásnál tartózkodott, ugyanis a vonatkozó dokumentum az elkövetkező 2 x 2 évre további 5-5 %-os díjemelést tervez, amelyet a 2010. évi költségvetés, valamint az abban található 2011–2014-re vonatkozó költségvetési előirányzat már tartalmaz. A 2010. évi tervezett költségvetést a fentiek miatt a magyar delegáció nem

támogatta, annak ellenére, hogy számtalan pozitív oldala is van a költségvetésnek. A díjak vonatkozásában strukturális változtatást nem terveznek.

Az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsának (IT) 119. ülése, München, október 27–30.

A Magyar Szabadalmi Hivatal képviselőjében a hivatal elnöke, a jogi elnökhelyettes, valamint a Jogi és Nemzetközi Főosztály főosztályvezető-helyettese vett részt az ülésen. Az ülésen megtárgyalt főbb napirendi pontok a következők voltak.

Stratégiai megújulás – haladás és a jövőbeni irányvonal

Az ESZH elnöke bevezetőjében stratégiai fontosságúnak minősítette a munkamegosztást („work-sharing”) mind Európában, mind pedig az IP 5 (a világ öt vezető szabadalmi hivatala) között és egymás kutatási-vizsgálati eredményeinek minél jobb felhasználását. Kiemelte a „raising the bar” projekt következetes végigvitelét is. A „stratégiai megújulás” véleménye szerint igényli az IT folyamatos támogatását.

SPP – egységes szabadalmaztatási eljárás projekt

Az ESZH bevezetőjében jelezte, hogy olyan új munkaszervezési módszerek alkalmazása a cél, amelyekkel megtakarítást lehet elérni. A Költségvetési és Pénzügyi Bizottságnak az ülésen jelen lévő elnöke is üdvözölte a javaslatot, de a program költségeinek szoros ellenőrzését kérte.

A közösségi szabadalommal kapcsolatos fejlemények

Az EU soros elnökségét adó Svédország tájékoztatta a delegációkat, hogy a december 4-i Versenyképességi Tanács napirendjén szerepelnek a közösségi szabadalom kapcsán a politikai megállapodást tartalmazó tanácsi következtetések. Természetesen ennek a politikai alkunak a későbbi sorsa az Európai Bíróság véleményétől is függ.

A szellemi tulajdon és a klímaváltozás

Spanyolország, Dánia, Finnország és Németország szerint el kell érni, hogy a szellemi tulajdon ne legyen vita tárgya a klímátárgyalásokon, vagyis a vita politikai síkra terelődését el kell kerülni; e tárgyalások ne vezessenek az alapvető szellemi tulajdon-védelmi normák megkérdőjelezéséhez; ki kell mutatni, hogy a jelenlegi szellemi tulajdon-védelmi keret megfelelő és kellően rugalmas a környezetkímélő technológiák tekintetében is.

Kiegészítő nemzetközi kutatás (SIS)

Ausztria szerint az ESZH-nak az alaptevékenységére kellene koncentrálnia, vagyis az európai szabadalmi bejelentések vizsgálatára; a PCT szerinti SIS nem az, ezért kérte a napirendi pont vitássá tételét.

Franciaország támogatta a SIS végzését, de osztotta Ausztria aggályait. Áthidaló megoldásként azt javasolta, hogy a mostani elfogadás mellett egy-két éven belül térjenek vissza erre a kérdésre, és az IT vizsgálja meg ismét.

A TOSC elnökének jelentése a bizottság 70. üléséről

A TOSC (*Technical and Operational Support Committee*) elnöke beszámolójában érintette a szabadalmi információs központokkal, az EPTOS/OSSE program transzparenciakérdéseivel, az EPN keretében folytatandó 2011 utáni informatikai kooperáció (interoperabilitás) és – az IT által már tárgyalt – a korábbi eredmények felhasználásával (*utilisation*) foglalkozó dokumentumok kapcsán a bizottságban lefolytatott vitákat. A bizottság általában pozitív véleménnyel volt a dokumentumok javaslatairól. Kiemelte továbbá, hogy a TOSC konzultációt kezdeményezett az európai minőségbiztosítási szabvány kapcsán a nemzeti hivatalokkal és az ESZH-val is.

A Költségvetési és Pénzügyi Bizottság (BFC) elnökének jelentése a bizottság 97. üléséről

A BFC elnöke kiemelte: a *State Street Bank*kal a *security lending* tárgyában kötött megalapodás folytán létrejött veszteség ügyét, amellyel kapcsolatosan a bizottság álláspontja az volt, hogy olyan szerződéses konstrukcióra van szükség, amely elkerülhetővé teszi a jövőben hasonló helyzetek kialakulását; a díjszabályzat módosítását a BFC egyhangúlag támogatta; a BFC elégedetten nyugtázta, hogy javulás következett be az „A” kategóriába sorolt munkavállalók napi költségében.

Az Európai Szabadalmi Hivatal elnökének megválasztására irányuló eljárás

A meghallgatások

Elsőként *Roland Grossenbacher* (CH) „mutatkozott be”. Úgy vélte, hogy a jelöltek programjai „középre tartanak”, azonban személyiségük, hátterük különböző. A magyar kérdésre, amely az ESZH és a nemzeti hivatalok közötti munkamegosztást firtatta, azt válaszolta, hogy az európai eljárást úgy kívánja fenntartani, ahogyan ez jelenleg folyik. *Roland Grossenbacher* a PCT területén sokkal szorosabb együttműködést tart elképzelhetőnek az ESZH és a nemzeti hivatalok elbírálói között. Kiemelte, hogy pragmatikus megközelítésre van szükség e tekintetben.

Másodikként *Benoît Battistelli* (FR) meghallgatása következett. *Benoît Battistelli* – felsorolva jelenleg betöltött pozícióit – jelezte, hogy véleménye szerint ő is komoly szerepet játszott a stratégiai vitában, illetve az azt lezáró ún. „Madridi Nyilatkozat” tető alá hozásában. Kijelentette, hogy az ESZH és a nemzeti hivatalok közötti kooperáció költségvetését nem szabad tovább faragni, de a költségek általános visszaszorítása ugyanakkor fontos.

Susanne Ås Sivborg (SE) harmadikként életrajzi háttérrel kezdte a bemutatkozását. Ő is úgy vélte, hogy az ESZH működésének pénzügyi fenntarthatósága kiemelkedő fontosságú; prioritásai között jelezte a minőség fenntartását, az ESZH munkavállalói bizalmának a

visszaszerzését, a világ öt legnagyobb szabadalmi hivatalának együttműködését (IP 5), az EU-val a konstruktív együttműködést, a lemaradások (*backlog*) ledolgozását.

Jesper Kongstad (DK) prioritásai között szintén említette a lemaradások (*backlog*) ledolgozását, amely szerinte nem is a nagyvállalatok, hanem a kkv-k számára probléma. Az ESZH-nak szerinte a „termelésre”, vagyis a szabadalmak megadására kell koncentrálni, kiemelte a nemzeti hivatalokkal folytatott kooperáció jelentőségét, hangsúlyozta az ESZH működésének pénzügyi fenntarthatóságát, illetve a belső hatékonyság növelésének a követelményét.

Az elnökválasztás első és második fordulója

Az első forduló megerősítési szavazása nem volt sikeres, ugyanígy a másodiké sem, ezért a szerződő államok megállapodtak, hogy az IT következő ülésén ugyanezekkel a jelöltekkel újabb fordulót kísérelnek meg, azonban ha ez sem hoz eredményt, akkor újabb jelöltek előtt kívánják megnyitni a kaput az ideális jelölt megtalálása érdekében.

Magyarország részéről *dr. Bendzsel Miklós* az ülésen mindvégig közvetített a két legesélyesebb fél, *Jesper Kongstad* és *Benoît Battistelli* között, ugyanakkor elvszerűen tartotta magát a hazai instrukciókhoz.

Az ESZH alelnöki posztjainak betöltése

Az ESZH elnöke kijelentette, hogy az általa felvetett javaslat következtében átmenetileg két holland állampolgárságú alelnök lesz, ami általában nem fogadható el, de a helyzet kivételes, ezért kivételes megoldást igényel. A két alelnök szerződését a következő IT-ülés vitatja meg. Az IT ezt egyhangúlag elfogadta.

A Fellebbviteli Tanács tagjainak kinevezése

A jelöltek kinevezését, illetve újbóli kinevezését az IT támogatta. Kiemelendő, hogy Bokor Tamást (HU) 2010. április 1-jétől kinevezték a *Disciplinary Board of Appeal* jogi végzettségű tagjának.

Az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsának (IT) 120. ülése, München, december 8–11.

A Magyar Szabadalmi Hivatal képviselőjében a hivatal elnöke, a jogi elnökhelyettes és a Jogi és Nemzetközi Főosztály főosztályvezető-helyettese vett részt az ülésen.

Az ESZH elnöke az éves tevékenységről szóló beszámolója kapcsán kitért arra, hogy az ESZH teljesítménye a gazdasági válság ellenére is jónak mondható, és az ESZH továbbra is egészséges pénzügyi háttérrel rendelkezik. Kiemelte – válaszul egy korábbi magyar felvetésre –, hogy a világ öt vezető szabadalmi hivatalát tömörítő együttműködésben (IP 5) akkor vehet részt sikeresen az ESZH, ha Európán belül is sikeresen megvalósítják az IP 5 számára kínált munkamegosztási modelleket. Érintette még az ún. „*single patent process*” kezdeményezést is, amely az ESZH hatósági munkájának hatékonyabbá tételét célozza.

Az európai szabadalmi ügyvivők szervezete, az EPI hivatalos megfigyelői státuszt kapott a WPTI (*Working Party on Technical Information*) helyett megalakult TOSC (*Technical and Operational Support Committee*) elnevezésű bizottságban.

Az európai szabadalmi bejelentések halasztott vizsgálata kapcsán ismételt körvonalazódott, hogy lényegében csak azok az országok kívánják ennek a lehetőségnek a további vizsgálatát (pl. Dánia, Németország, Hollandia), amelyeknek a saját szabadalmi joguk is lehetővé teszi ezt; ugyanakkor ezek közül is elismerték egyesek (pl. Szlovákia), hogy a nemzeti hivatalok előtti adatokat csak óvatosan lehet az ESZH előtti eljárásra rávetíteni.

A ratifikációk folyamatáról szóló előterjesztés kapcsán az ESZH tájékoztatta a delegációkat, hogy Albánia parlamentje ratifikálta az ESZE 2000-es szövegét, ennek értelmében 2010. január 1-jétől Albánia az ESZE 37. szerződő államává válik.

Az ülés leghangsúlyosabb részét a zárt formációban tartott szavazási fordulók jelentették. A jelöltek: Roland Grossenbacher (CH), Benoît Battistelli (FR), Jesper Kongstad (DK) és Susanne As Sivborg (SE).

A delegációk a sikertelen szavazási fordulókát követően (29 igen, 4 nem és 3 tartózkodás: CH, LI, SI) megállapodtak abban, hogy rendkívüli ülést tartanak február 2–3-án, és egyelőre nem nyitják meg új pályázók előtt a terepet. Hosszabb vita alakult ki arról is, hogy Jesper Kongstad a jelöltségtől való visszavonulást követően elnökölheti-e ismét (a továbbra is érintett elnök helyett mint megválasztott elnökhelyettes) az elnökválasztási kampány további részében az IT üléseit. A delegációk többsége az elnökhelyettest a bizalmáról biztosította (32 igen; MK, AT, SI és SE tartózkodott).

Alison Brimelow ezzel párhuzamosan kérte az IT-t, hogy hosszabbítsa meg a mandátumát arra az esetre, ha esetleg nem sikerülne elnököt választani 2010. június 30. előtt; az AC hat hónapos hosszabbítást engedélyezett neki.

A delegációk nagy többséggel elfogadták a szervezet 2010. évi költségvetését (31 igen, AT és PL tartózkodása mellett).

Az Európai Szabadalmi Akadémia (EPA) szervezésében 2009 második felében megvalósult külföldi szemináriumok és továbbképzések

Költségtérítéssel továbbképzések:

- EPA-szeminárium „Kutatás nem szabadalmi irodalomban” témában, Hága, július 8–10.;
- EPA-szeminárium az EPOQUENet kutatás oktatásának elsajátításáról, Hága, szeptember 15–18.;
- EPA-szeminárium a „NAP előkészítése és végrehajtása az új együttműködés keretében” címmel, München, október 20–21.;
- EPA-szeminárium a *Technology Transfer Offices* projekt témakörében, Bécs, november 18–20.

Részvételi díjas továbbképzések:

- ESZH-műhelytalálkozó a szabadalmi leírások gépi fordításáról, Róma, november 26–27.

Egyéb jelentősebb ESZH-vonatkozású rendezvények

- Kerekasztal-megbeszélés a kiegészítő oltalmi tanúsítványok oltalmi idejének gyermekgyógyászati kutatásokért adható meghosszabbításáról, Hága, július 14–15.
- Műhelytalálkozó a „Díjreform és az Európai Szabadalmi Rendszer fenntartható finanszírozása” címmel, Bukarest, szeptember 17–18.

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA SZELLEMI TULAJDONÉRT FELELŐS MUNKACSOPORTJAINAK MUNKÁJÁBAN, ILLETVE EGYÉB EURÓPAI UNIÓS RENDEZVÉNYEKEN VALÓ RÉSZVÉTEL

Az Európai Unió által finanszírozott, Brüsszelben tartott tanácsi munkacsoportüléseken az év második felében is számos alkalommal vettek részt szakembereink (a jogi elnökhelyettes, a Jogi és Nemzetközi Főosztály főosztályvezető-helyettesei és a Szerzői Jogi Osztály osztályvezető-helyettese). Időrendi és téma szerinti csoportosításban az ülések a következők voltak:

- EU tanácsi munkacsoportülések szabadalmi témában: július 8., július 22., szeptember 9., október 6–7., október 22.;
- EU tanácsi munkacsoportülések a szerzői jog témakörében: szeptember 11., december 2.;
- EU tanácsi munkacsoportülések a jogérvényesítés témakörében: október 20., november 27.;
- az „Elnökség Barátai” munkacsoportülések: szeptember 2. (szabadkereskedelem), szeptember 23. (hamisítás);
- Európai Innovációs Csúcstalálkozó: október 13.;
- szerzői jogi konferencia az árva művek témájában: november 10.;
- a Versenyképességi Tanács ülése: december 3–4.;
- EU-obszervatórium a hamisítás és kalózkodás ellen, szellemi tulajdoni jogérvényesítés, Stockholm, december 14–16.

KÖZREMŰKÖDÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TAIEX (MŰSZAKI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS-SAL ÉS TÁJÉKOZTATÁSSAL FOGLALKOZÓ EGYSÉGE) PROGRAMJÁBAN

TAIEX-műhelytalálkozó a védjegy és mintaoltalom témájában, Opatija, december 3–4.

A rendezvényen a Nemzeti Védjegy Osztály jogi ügyintézője képviselte hivatalunkat. Bemutatásra került a közösségi formatervezésiminta-oltalom kettős jellege, majd a témakörben az Európai Bíróság frissen született döntéseit ismerhették meg a résztvevők. Az MSZH munkatársa prezentációt tartott elsőként a közösségi védjegyoltalmi rendszerről, majd második előadása keretében a feltétlen kizáró okokat mutatta be gyakorlati példákkal alátámasztva. A rendezvényen a horvát kis- és középvállalkozások képviselői vettek részt.

AZ EURÓPAI UNIÓ BELSŐ PAICI HARMONIZÁCIÓS HIVATALÁVAL (BPHH) FOLYTATOTT EGYÜTTMŰKÖDÉS FŐBB ESEMÉNYEI

A BPHH és a nemzeti hivatali szakértők közötti kapcsolattartást célzó, a formatervezésiminta-oltalom tárgyában megtartott 8. ülése, Alicante, október 5–6.

Az ülésen a magyar hivatal részéről a Mintaoltalmi Osztály vezetője és helyettes vezetője vettek részt.

A BPHH főosztályvezetője ismertette az OHIM 2009–2011. időszakra vonatkozó együttműködési stratégiáját. A stratégia fő iránya és célja az, hogy más szellemi tulajdon-védelmi hivatalokkal együttműködve előmozdítsa a joggyakorlat globális harmonizációját és közös felhasználói felületek, illetve platformok létrejöttét.

Az együttműködés eredményeként lehetséges, hogy az összes felhasználó és a nemzeti hivatalok azonos alapelvek alapján oldják meg a feladatokat, ennek érdekében az egyes témakörökben előírásokat fogalmaznak meg.

Az OHIM stratégiai irányelvei között szerepel többek között, hogy az együttműködés a stratégiai célok megvalósíthatósága érdekében működik, az együttműködésnek a valós kapacitásokra kell épülnie mind a tudás, mind az erőforrások terén, az együttműködés során a kapcsolattartás módszerének ki kell terjednie a telekommunikáció használatára annak érdekében, hogy a kooperációs partnerek között minél szorosabb, gyakoribb legyen az információcsere.

A prioritást élvező kérdések a stratégiai tervben a következők voltak: harmonizáció, fejlesztés, szakmai együttműködés.

A kapcsolattartó ülésekkel kapcsolatban ismertették a BPHH álláspontját és az elkészített javaslatát. A kapcsolattartó ülések jövőbeni céljaként a tagállamok közötti harmonizációt tűzi ki a BPHH. A kapcsolattartó üléseken az eddigi számos témakörben elhangzott előadás helyett ülésenként mindössze három kérdés kerülne megtárgyalásra, de az eddigieknél jó-

val részletesebben. A jelenleginél interaktívabb közreműködést szorgalmaznak, és az éves üléseken kívül folyamatos, az év során többször ismétlődő kommunikációt tartanak kívánatosnak.

A további napirendi pontok között szerepelt az összetett termékek alkotóeleme és a joggyakorlattal kapcsolatos tapasztalatcsere, a minőségbiztosítási rendszer (QMS) jelenlegi állapotának ismertetése, a kapcsolattartás új modelljének tesztelése és a közzététel halasztásával kapcsolatos kérdések megvitatása.

A BPHH Igazgatótanácsának és Pénzügyi Bizottságának 38. ülése, Alicante, november 16–18.

Hivatalunkat a jogi elnökhelyettes, illetve a Védjegy- és Mintaoltalmi Főosztály helyettes vezetője képviselte az üléseken.

Az IT és a PB együttes ülése

Az Együtműködési Alapról szóló napirendi pontot a BPHH elnöke vezette fel, ismertetve az alaphoz rendelt ún. *Management Board* (a továbbiakban: MB) szerepét, ami elsősorban az alpból finanszírozásra kerülő programok elfogadásában, valamint azok végrehajtásának ellenőrzésében merül ki, a hatékonyság és hasznosság mint elsődleges szempontok figyelembevétele mellett. Az MB elnöke hosszasan osztotta meg a jelenlévőkkel karrierjének korábbi fázisait, nem mellőzve érdemeinek bemutatását, végül átfogó, de elméleti ismertetést tartott az alpból megvalósítható projektekkel szemben támasztott elvárásokról. Hozzászólásában méltatta a BPHH által felkért *GARTNER* nevű piaci szereplő eddigi tevékenységét, ami elsősorban a nemzeti hivatalok fejlettségi állapotának felméréséből, valamint egyes tagállami hivatalok személyes interjúk elkészítésének céljából történő meglátogatásából állt. A magyar hozzászólás üdvözölte, hogy a témában párbeszéd alakult ki, és létrehozták az Együtműködési Alapot.

A technikai együttműködés keretében 2009-ben megvalósított programokról és a 2010-es javaslatokról a BPHH részéről *Andrea Di Carlo* tartott összefoglaló előadást. A korábbi évek gyakorlatához kapcsolódóan évről évre egyre több tagállami hivatal terjeszt elő javaslatot és vesz részt a programban, így 2010-ben már 22 hivatal vállalt feladatokat a technikai együttműködésben. Továbbra is az általános ügyfélszolgálati tevékenység a leggyakoribb szolgáltatás, de sajnos az is látható, hogy a szerényebb személyi juttatásokat nyújtó tagállami hivatalok ugyanazért az összegért sokkal több szolgáltatást kényszerülnek nyújtani, mint tehetősebb nyugat-európai társaik. A technikai együttműködés jelenlegi formájában – várhatóan – addig marad fenn, amíg az együttműködési alpból finanszírozott projektek el nem indulnak.

Az IT ülése

A napirend és a korábbi ülés jegyzőkönyvének hozzászólások nélkül történő elfogadását követően a BPHH vezetősége a hivatal 2009-es tevékenységéről számolt be a korábban rendelkezésre bocsátott prezentációk alkalmazásával. Az elnök a BPHH vezetőségében ismételtelen bekövetkezett változásokról számolt be. A hatósági tevékenység tekintetében 2009-re a korábbi évhez képest azonos számú közösségi védjegybejelentéssel kalkulálnak, míg a közösségi formatervezési bejelentések kapcsán csekély visszaesést prognosztizáltak. A lajstromozási eljárások során az átfutási idők csökkentésénél csupán részben sikerült elérni a célkitűzéseket, elsősorban a felszólalások esetében tetemes továbbra is az átfutási idő. A Fellebbezési Tanács hasonló jelenségről számolt be azzal, hogy az *inter partes* eljárásokban továbbra is nagyobb időráfordítással tudják lezárni az ügyeket. Bár nem esett róla szó, látható, hogy mind a fellebbezési, mind a törlési ügyek száma évről évre szignifikáns mértékben növekszik. A közösségi védjegybejelentésekkel szemben előterjesztett észrevételek számát, valamint az azokra alapított elutasítások számát és arányát nem jelenítették meg a statisztikákban, de szóbeli megkeresés alapján ígéretet tettek, hogy az adatokat megküldik a magyar delegációnak. A díjcsökkentés hatása a BPHH bevételeiben 2009-ben még nem érezteteti a hatását, ezért idén is megközelítőleg 40 millió eurós többletbevétel várható. A BPHH tervezi az e-bejelentés felújítását mindkét oltalmi formára, bevezették az ún. *CTM watch* szolgáltatást, amelynek keretében e-mailben értesítik az ügyfelet, ha a megfigyelt bejelentés valamely – az ügyfél által korábban megjelölt – eljárási stádiumot ért el. A felszólalás esetében nemcsak a kérelem benyújtását, hanem annak további elektronikus úton történő menedzselését is biztosítani kívánják, végül a befizetések egységes elektronikus platformon történő megjelenítését és határidő-figyelő funkcióval kiegészített működtetését kívánják az ügyfelek rendelkezésére bocsátani.

A PB ülése

A BPHH pénzügyi igazgatója számolt be a BPHH 2009-es költségvetési tervének megvalósításáról. Előadta, hogy két fejezet alatt voltak elmaradások a kifizetések tekintetében, de ezeket az utolsó negyedévben be fogják hozni. A többletbevétel a korábban kalkulálthoz képest alacsonyabb lesz, a tervezett 60 millió euróhoz képest 40 millióval számolnak. Megjegyezte, hogy a közösségi védjegyek bejelentési száma áprilisban minden eddigéig képest csúcsot döntött.

Önálló napirendi pontot szentelt a PB a BPHH tartalékalapjának (*reserve fund*), amely 201 millió eurós keretének fenntartása tárgyában kértek szavazást. A plénum a javaslatot ellenvetés nélkül megszavazta.

Annak ellenére, hogy az IT előző napi ülésén már döntést hozott az eljárási szabályok módosításáról, a kérdés a PB ülésén is napirendi pontként szerepelt tájékoztatási céllal. A BPHH ennek megfelelően ismételtelen hosszasan taglalta a módosítás indokait. Számos tagállam aktívan vitatta a módosítás szükségszerűségét, és a praktikus szempontok megsértését

látták benne. Végül – meglepő módon – ismételten szavazásra bocsátották a módosítást. 13 támogató szavazat, 5 ellenszavazat és 9 tartózkodás mellett a módosítást a PB nem szavazta meg. A PB azzal zárta le a kérdést, hogy a megoldáshoz további egyeztetésre van szükség.

EURÓPAI UNIÓS PROJEKTEK

Az IPEuropAware projekt Tudományos Koordinációs Bizottságának ülése, Stockholm, október 7.

Az ülésen az MSZH részéről az Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központ igazgatóhelyettese és a projekt ügyintézője vett részt.

A támogatási szerződés módosítása alapján lehetőség nyílt arra, hogy forrásokat csoportosítsanak át más nemzeti hivatalok javára (a dán Szabadalmi és Védjegyhivatal és a Török Szabadalmi Intézet részére biztosított keretből, amelyek nem tudták ezt megfelelően felhasználni). Az összeg nagyjából 160 000 euró. A plusz forrásigények összegyűjtése után tud dönteni az Európai Bizottság a többletforrások elosztásáról.

Az egyes munkacsoport-vezetők tájékoztatói

WP5: *Christina Nordström* beszámolt az EPN-nel, valamint az *Entreprise Europe Network*-kel folyó együttműködésről, illetve a WIPO- és OHIM-kapcsolatokról.

WP7: az INPI tevékenységéről számolt be. A „*Practical Handbook on Intellectual Property Rights*” című kiadvány, mely a WP13 keretén belül készült el, francia fordítását hivatalon belül végezték.

WP9: Bemutatásra került az MSZH által elkészített kiadvány, amely a többi résztvevő hivatal anyagait is tartalmazza.

WP11: *Cecile Petit* bemutatta a kkv-kat megcélzó pilotkezdeményezéseket. Magyar résztvevő a VIVACE-rendezvények is ebbe a körbe tartoznak.

WP14: bemutatásra kerültek a változások az IPR bulletin kapcsán.

WP15: beszámoló az IPR helpdesk működéséről.

Az IPEuropAware projekt jogérvényesítési munkacsoportjának ülése, Taastrup (Dánia), október 20.

Az ülésen az MSZH részéről az Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központ igazgatóhelyettese vett részt.

Az Európai Unió által finanszírozott IPEuropAware projekt 10. munkacsomagja keretében megtörtént a jogérvényesítési szakértői munkacsoport megalakítása. A munkacsomag

koordinálásáért felelős Dán Szabadalmi és Védjegy hivatal szervezésében a munkacsoport alakuló ülését 2009. május 26-án tartotta Taastrupban, míg a második ülésre ugyanitt került sor 2009. október 20-án. A munkacsoport munkájában az Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központ igazgatóhelyettese vesz részt.

A második ülés legfontosabb eredményeként a résztvevők rögzítették a 2010 első félévére tervezett, a résztvevő hivatalok munkatársainak továbbképzését célzó tanfolyamsorozat tematikáját, illetve a lehetséges helyszíneket.

Szakértői látogatás a Horvát Állami Szellemitulajdon-hivatalban a Twinning Project keretében, Zágráb, július 5–9.

A HR06/BOT/01 ikerintézményi projekt (*Twinning Project*) keretében („*Strengthening the enforcement of intellectual property rights*”) a Dán Szabadalmi és Védjegy hivatal felkérésére a Védjegy- és Mintaoltalmi Főosztály két védjegyelbírálója látogatott a horvát hivatalba.

A *Twinning Project* keretében a dán hivatal annak érdekében kérte magyar szakértők közreműködését Zágrábban, hogy a horvát hivatalnál a helyszínen mutassák be az MSZH által évek óta eredményesen használt ACSEPTO szoftvert, és helyszíni konzultációt folytassanak azokkal a munkatársakkal, akik a horvát hivatalban is rendelkezésre álló szoftterrel végzik munkájukat.

A nyitó megbeszélésen részt vett *Michael Poulsen* a dán hivatal részéről, valamint a horvát hivatal részéről *Marica Mlinac Mišak* protokoll- és *Mirjana Mrkalj* IT-vezető.

Az eredeti elképzelések szerint rövid előadásokat tartottunk az ACSEPTO használatának kérdéseiről, a magyar tapasztalatokról. A továbbiakban főleg egy öt hivatali munkatársból álló csoporttal konzultáltunk a munkaállomásoknál és összevontan is.

A horvát hivatal munkatársai az ACSEPTO szoftver alapját ismerik, bizonyos munkatapasztalatokkal már rendelkeznek. Kitűnik ugyanakkor az is, hogy részben az eltérő védjegy-törvényi rendelkezések, részben a védjegy kutatás eredményességének eltérő felfogása miatt még nem használják ki a szoftver által nyújtott valamennyi lehetőséget.

A magyar delegáció tagjai igyekeztek ráirányítani a figyelmet a találati halmazok optimalizálásának eszközeire, így a keresztreferenciára (*conflicting class*) vagy arra, hogy a bejelentő nem saját védjegyeinek vagy annak adataira kíváncsi, tehát ezeket a találati halmazból törölni szoktuk.

Ugyancsak hangsúlyozták, hogy a keresztreferencia segítségével a találati halmazba kerülnek olyan védjegyek is, amelyek fontosak, de kimaradnak a találati halmazból, ha csupán a bejelentés osztályaira történik a kutatás. Az ACSEPTO szoftver „*cross references*” beállításait a magyar szakemberek megoldották.

Hivatalunk munkatársai tapasztalták, hogy a feladatok szétosztása a horvát hivatalban másképp történik; a kutatást végzők nem foglalkoznak idegen nyelvű árujegyzékkel, mert

az egy másik szervezeti egység feladata. (Megtudtuk, hogy a Bécsi Osztályozás csak angol nyelven áll a rendelkezésükre.)

A horvát fél számára tanulságos volt, hogy az ACSEPTO 7. verziója milyen újabb szolgáltatásokat nyújt az általuk használt 6. verzióhoz képest.

Megbeszélés a Twinning Project keretében, Kisinyov, december 4.

Az MSZH, együttműködésben két francia minisztérium nemzetközi kapcsolataiért felelős, önállóan tevékenykedő közös ügynökségével, az ADETEF-fel, 2009 őszén közös ajánlatot nyújtott be azon, a szellemi tulajdon-védelem tárgyában meghirdetett uniós ikerintézményi pályázaton, amelynek kedvezményezettje a Moldovai Köztársaság, illetve elsősorban az AGEPI nevű országos hatáskörű szellemi tulajdon-védelmi hatóság. A pályázók meghallgatására 2009. december 4-én került sor Kisinyovban. A prezentációval egybekötött meghallgatáson az MSZH-t az Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központ igazgatóhelyettese képviselte, míg francia részről Jacques Raoult és Daniel Hangard vett részt az eseményen. A döntés 2010 januárjában várható.

KÉTOLDALÚ HIVATALKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉG

A Portugál Iparjogvédelmi Hivatal elnökének látogatása az MSZH-ban, július 27.

A Magyar Szabadalmi Hivatal (MSZH) elnökének meghívására 2009. július 27-én látogatást tett az MSZH-ban a Portugál Iparjogvédelmi Hivatal (INPI) elnöke, *António Campinos* és *João Negrão*, az INPI nemzetközi kapcsolatokért felelős igazgatója.

A megbeszélés során a felek áttekintették a szellemi tulajdonnal kapcsolatos fontosabb nemzetközi fejleményeket. A felek értékelték a WIPO új főigazgatójának eddigi tevékenységét, és megfogalmazták elvárásaikat a szervezet jövőjét illetően. Szóba kerültek az Európai Szabadalmi Szervezet, illetve az Európai Szabadalmi Hivatal és a tagállamok közötti együttműködés javításának lehetőségei. Végül az EU Belső Piaci Harmonizációs Hivatalának munkáját értékelték.

A Szingapúri Szellemi tulajdon-védelmi Hivatalban folytatott tárgyalások, július 29–augusztus 1.

A Szingapúri Szellemi tulajdon-védelmi Hivatal (a továbbiakban: IPOS) szervezésében, a szingapúri Furama Riverfront szállodában több száz fő részvételével került sor a *Trading Ideas: The Future of IP in Asia-Pacific* elnevezésű nagyszabású rendezvényre, amellyel egy időben történt meg a Magyar Szabadalmi Hivatal és az IPOS közötti *Memorandum of Understanding* (a továbbiakban: MOU) aláírása. Az eseményen, illetve az IPOS-szal foly-

tatott tárgyalásokon a Magyar Szabadalmi Hivatal az elnök, a műszaki elnökhelyettes és a Szabadalmi Főosztály vezetője képviselte.

Az MSZH elnöke a „*Valuing, Leveraging and Defending Brands – An Expert’s Business Perspective on Brand Management*” című szekció moderátorának szerepét vállalta, illetve előadást tartott az „*IP Financing – The new Elixir?*” szekcióban.

MSZH–IPOS tárgyalások, a MOU aláírása

A szimpózium időtartama alatt az MSZH elnöke tárgyalásokat folytatott Liew Woon Yin asszonnyal, és aláírásukkal látták el azt a *Memorandum of Understanding* (MOU) dokumentumot, amely az MSZH és az IPOS öt évre szóló kutatási-vizsgálati együttműködésének alapját képezi. A tárgyaláson azok a kérdések is tisztázhatóak voltak, amelyek bár nem tartoztak a MOU-ban rögzített feltételek közé, de alapvetően befolyásolni látszottak a hosszú távú, zökkenőmentes együttműködést. Így megállapodás született a fizetési feltételekről, a megbízások várható ütemezéséről, valamint néhány technikai részletről, mint a számlázás, a csomagok elektronikus formában történő küldésének lehetősége stb.

Az IPOS jelzése szerint az első csomag várhatóan október második felében érkezik hivatalunkba. Addig néhány további részlet konkretizálására még levélváltás útján sor kerül.

Külön hangsúlyt helyezett az IPOS a szingapúri törvény várható változásainak jelzésére. Erről bemutatót is tartottak, de ez csak egészen elnagyolt ismertetése volt azoknak a tervbe vett változtatásoknak, amelyekre vonatkozóan július 3-án indítottak el széles körű konzultációt, megjelentetve a változásokat tartalmazó dokumentumot honlapjukon, és augusztus 14-ig téve lehetővé az észrevételek strukturált benyújtását.

A Francia Iparjogvédelmi Hivatal elnökének látogatása az MSZH-ban, augusztus 5.

A Magyar Szabadalmi Hivatal (MSZH) elnökének meghívására 2009. augusztus 5-én látogatást tett az MSZH-ban *Benoît Battistelli*, a Francia Iparjogvédelmi Hivatal (INPI) elnöke.

A tárgyalás napirendjén a nemzetközi fejlemények és a hivatalok tevékenységének áttekintése szerepelt. A WIPO tekintetében a PCT reformja, a Lisszaboni Megállapodás és a szerzői jogi kérdések kerültek megvitatásra. Ezt követően az EU Belső Piaci Harmonizációs Hivatalában zajló munkát értékelték, szóba került többek között az Együttműködési Alap kérdése is. A tárgyalás második felében az Európai Szabadalmi Hivatallal kapcsolatos főbb kérdéseket, így például az új elnök választását tekintették át.

Kétoldalú tárgyalás a Magyar és az Osztrák Szabadalmi Hivatal (ÖPA) között, Bécs, október 14.

A kétoldalú találkozóra a bilaterális együttműködés aktuális kérdéseinek megvitatása érdekében került sor. A Magyar Szabadalmi Hivatal az elnök, a Szabadalmi Főosztály vezetője, valamint a Jogi és Nemzetközi Főosztály főosztályvezető-helyettese képviselte.

Patent Prosecution Highway

A két hivatal megállapodott abban, hogy haladéktalanul szakértői szintű tárgyalásokat kezdenek a PPH-megállapodástervezet előkészítésére úgy, hogy annak aláírására még 2009 vége előtt sor kerüljön. A megállapodás 2010. január 1-jén lép hatályba. A jövőbeni együttműködés tekintetében a két hivatal megállapodott, hogy összehangolják PPH-kapcsolatrendszerüket, és igyekeznek hasonló és kompatibilis megállapodásokat kötni ugyanazokkal a nemzeti hivatalokkal. Az MSZH tájékoztatta az osztrák hivatalt, hogy PPH-megállapodást tervez Finnországgal és várhatóan az Egyesült Államokkal és Szingapúrral is.

PCT-együtműködési megállapodás

Az osztrák hivatal beszámolt a díjreformmal kapcsolatos jogszabályi erőfeszítésekről. A törvényjavaslat a kormány és a parlament jóváhagyására vár. Az ÖPA folyamatosan tájékoztatja az MSZH-t a fejleményekről. Az osztrák hivatal zsugorodó PCT-piacra újfajta piaci megközelítést igényel. Az MSZH kész együttműködni az osztrák hivatallal a nemzetközi kutatási kérelmek növelése érdekében.

A közép-európai PCT-hatóság

A megvalósíthatósági tanulmány tartalmi elemei mint kiindulópontok elfogadásra kerültek. A megvalósíthatósági tanulmányhoz való hozzákezdés előtt az ÖPA megküldi a megvizsgálendő témaköröket.

A Finn Szabadalmi és Lajstromozási Hivatal elnökének látogatása az MSZH-ban, október 22.

2009. október 22-én látogatást tett a Magyar Szabadalmi Hivatalban *Martti Enäjärvi*, a Finn Szabadalmi és Lajstromozási Hivatal elnöke és *Juha Rekola*, fejlesztési igazgató.

A finn delegáció budapesti látogatásának legfőbb célja a két ország közötti PPH-megállapodás aláírása volt, amely az első ilyen jellegű megállapodás két európai ország között. Reményeink szerint ez a lépés is hozzájárul majd az európai szabadalmi hálózat fejlesztéséhez.

A megbeszélés során a két fél áttekintette a szellemi tulajdon-védelem legfontosabb nemzetközi fejleményeit, többek között az Európai Szabadalmi Hivatal új elnökének választását és PPH-megállapodások megkötésének lehetőségeit más országokkal.

A kétoldalú tárgyalást követően a két ország delegációja a budapesti Finn Nagykövetség folytatta a programot, ahol *Martti Enäjärvi* és dr. *Bendzsel Miklós* aláírta a két ország közötti PPH-megállapodást.

A Benelux Szellemitulajdon-védelmi Hivatal Elnökének látogatása az MSZH-ban, november 2–3.

Edmond Simon, a Benelux Szellemitulajdon-védelmi Hivatal főigazgatója 2009. november 2-án kétoldalú tárgyaláson, majd azt követően, november 3-án egy regionális, MSZH–BPHH védjegykonferencián vett részt, mely utóbbin előadást is tartott.

Dr. Ficsor Mihály elnökhelyettes és *dr. Csiky Péter* főosztályvezető fogadta a vendéget. A program első részeként a Védjegy- és Mintaoltalmi Főosztály munkáját mutatták be a munkatársak. Ezt követően Edmond Simon mutatta be hivatalát és annak tevékenységét. A következőkben a felek a BPHH IT soron következő üléséhez kapcsolódóan az Európai Bizottság magatartásáról és a közösségi védjegyrendszerről fejtették ki a véleményüket.

A Kínai Népköztársaság Kanton tartománya Szellemitulajdon-védelmi Hivatala küldöttségének látogatása az MSZH-ban, november 30.

Előzetes egyeztetések után a Kínai Népköztársaság Kanton tartománya Szellemitulajdon-védelmi Hivatalának delegációja 2009. november 30-án látogatást tett a Magyar Szabadalmi Hivatalban. Látogatásuk célja az volt, hogy általános képet kapjanak az MSZH működéséről, a szabadalom megadásának folyamatáról és a jogszabályi háttérrel. A kínai delegációt *Zheng Liangsheng*, Kanton tartomány Szellemitulajdon-védelmi Hivatalának igazgatóhelyettese, a magyar delegációt pedig *dr. Ficsor Mihály* jogi elnökhelyettes vezette.

Az MSZH rövid bemutatását követően a kínai fél által korábban megküldött témakörök alapján prezentációk hangzottak el a szellemi tulajdoni rendszer magyarországi jogszabályi háttere, a szabadalmi ügyvivői tevékenység, az MSZH-nak a szabadalmakkal és az innovációval kapcsolatos tájékoztatási tevékenysége, illetve a szabadalmi bejelentés, elbírálás és a szabadalom megadásának folyamata témakörében. A prezentációk után a kínai fél által felvetett szakmai kérdésekre válaszoltak az MSZH munkatársai, majd a kínai delegáció vezetője röviden bemutatta hivatalukat és tartományukat.

A szabadalmak engedélyezésének gyorsításáról szóló osztrák–magyar hivatalközi megállapodás aláírása

Dr. Bendzsel Miklós és *dr. Friedrich Rödler*, a magyar, illetve az osztrák szabadalmi hivatal elnöke 2009. december 7-én írta alá a két hivatal közötti kétoldalú, a szabadalmak engedélyezésének gyorsításáról szóló megállapodást (*Patent Prosecution Highway megállapodás*). A megállapodás értelmében 2010. január 4-én e két hivatal között is elindul a *Patent Prosecution Highway* elnevezésű kísérleti projekt.

A Kínai Nemzeti Szerzői Jogi Hivatal küldöttségének látogatása az EU–China IPR2 projekt keretében, december 11.

Az Európai Szabadalmi Hivatal EU–China IPR2 programja keretében a Kínai Népköztársaság Nemzeti Szerzői Jogi Hivatalának európai tanulmányúton részt vevő delegációja a magyarországi szakmai program részeként látogatást tett hivatalunkban. A megbeszélésen a vendégek képet kaphattak az MSZH tevékenységéről, a szerzői jog területén a hivatal feladatairól, illetve a magyar szabályozásról, valamint a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület munkájáról.

AZ MSZH KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL MEGVALÓSULT, A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK

Regionális konferencia a „Közösségi és a nemzeti védjegyrendszerek együttélése” címmel, november 3.

A Magyar Szabadalmi Hivatal a Belső Piaci Harmonizációs Hivatallal együttműködésben angol nyelvű regionális konferenciát rendezett az MSZH konferenciatermében.

A rendezvényen olyan neves előadók vettek részt, mint *António Campinos*, a BPHH Igazgatótanácsának elnöke és a Portugál Szellemijajdon-védelmi Intézet elnöke, valamint *Edmond Simon*, a Benelux Szellemijajdon-védelmi Hivatal elnöke. Magyar részről előadást tartott *dr. Ficsor Mihály*, az MSZH jogi elnökhelyettese, *dr. Lendvai Zsófia*, a Kajtár, Takács, Hegyemei-Barakonyi, Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda ügyvédje és *dr. Gödölle István*, a Gödölle, Kékes, Mészáros & Szabó Szabadalmi és Védjegy Iroda szabadalmi ügyvivője.

Szimpózium a „Szellemi tulajdoni jogok az európai kutatási területen” címmel, november 5.

A Magyar Szabadalmi Hivatal az *All European Academies (ALLEA)* Szellemijajdon-védelmi Állandó Bizottságával és a *World Science Forum* Titkárságával közösen szimpóziumot szervezett a szellemijajdon-védelem aktuális kérdéseiről *„Intellectual Property Rights in the European Research Area: grand challenges and new opportunities”* címmel. A rendezvénynek az MSZH konferenciaterme adott otthont.

A rendezvény középpontjában a jelen és a jövő szellemijajdon-védelmi kérdéseinek átfogó vizsgálata és a tudomány számára kihívást jelentő iparjogvédelmi problémák megvitatása állt. Az eseményen akadémikusok, kutatók, az innováció világának képviselői és a szellemijajdon-védelemmel foglalkozó szakemberek, jogászok vettek részt.

A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS EGYÉB NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEKEN VALÓ HIVATALI RÉSZVÉTEL

A hivatal szakemberei 2009 második félévében is több alkalommal látták el a magyar képviseletet különböző szakmai konferenciákon, testületekben és üléseken. A Magyar Formatervezési Tanács vezetője részt vett az ICSID (Ipari Formatervezési Társaságok Nemzetközi Szövetsége) Tokióban és Szingapúrban tartott vezetőségi ülésein, illetve a Vilniusban és Rigában megrendezett formatervezési kiállításokon. Az Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központ helyettes vezetője képviselte hivatalunkat az innovatív gazdaságról rendezett krakkói nemzetközi szimpóziumon. Elemző közgazdász munkatársunk részt vett a szellemi tulajdon-jogok témájában megtartott londoni szimpóziumon. A műszaki elnökhelyettes, a Hatósági Elektronikus Kiadói Osztály vezetője és a Szabadalmi Főosztály helyettes vezetője képviselte az MSZH-t az EPIC-konferencián, amelynek a franciaországi Biarritz adott otthont.